

Egede dün de yeniden zelzele oldu 25 ev tahliye edildi

İzmir 11 (Hususi) — Pergem - beyi Cumaya bağlayan gece İzmirde başlayan zelzele dün de devam etmiştir. Zelzele vilayetin her yerinde hissedilmiştir.

Zelzeleden Değirmenderedeki orta okul binasının duvarı yıkılmış, kooperatif binasının duvarı çatlamıştır. Bundan maada bir dam yıkılmış, 9 binada çatlaklıklar hâsıl olmuştur. 25 evin tahliyesi mecburiyeti hâsıl olmuş, Yeniköyde 23 evin duvarları çatlamıştır. Sancak - lıda 6 ev oturulamayacak hale gelmiştir.

Tobruk etrafındaki çember gittikçe darlaşıyor

İtalyanların Tobrukta verdikleri esir ve zayıat 44 bini buldu

Kahire 11 (A.A.) — İtimada büyük kaynaklardan alınan malû - mata göre, İngiliz kit'aları Tobruk ile garb arasındaki münakale hatları kesmeye muvaffak olmuşlardır. Bardiyada 44,000 esir alındı

İtalyan esirleri
Kahire 11 (A.A.) — Resmen bildi - ridiğine göre, İtalyanların Bardiya - da, 516 ve esir olarak kayıbları mik - tarı 2.041 sübay ve 42.827 ere baliğ olmaktadır.

Çember darlaşıyor
Kahire 11 (A.A.) — Son haberlere göre Britanya imparatorluğu kuv - vetlerinin çemberi, Tobruk etrafında gittikçe darlaşmaktadır. Cephedeki mübahidler, halen bir topçu diello - sunun hüküm sürdüğünü bildirmekte - dir.

Kahire 11 (A.A.) — Bardiyada esir edilen İtalyan sübaylarının üzerinde General Bergonzolinin im - zasını taşıyan vesikalar bulunmuş - tur. Bu vesikalar, Bardiyada alınan ve mkiadının tesbiti henüz ta - mamlanmayan İtalyan esirlerinin bi - devamı 7 nci sayfa)

İtalyan'lar içinde 5 kişi bu'unan bir adacığa 200 kişi ile hücum ettiler

Atina 11 (A.A.) — Amosgos adası jandarma kumandanı dahil emniyet nezaretine şu raporu göndermiştir: «Bu ayın yedinci günü sabahın ilk saatlerinde iki muhrib ve bir motör - den 200 İtalyan Kınaros adasına çı - kararak 30 dakika kadar tüfekle ve mitralyözle ateş etmişlerdir. Bu ada - da bulunan iki kişi bir mağaraya il - tica etmiştir. İtalyanlar kulübelerde araştırmalar yaptıktan sonra hiçbir hasara sebebiyet vermeden saat ona doğru adadan ayrılmışlardır.

Kınaros, Kikland jandarma kuman danlığına tâbi gayrimeskûn bir ada - ctır. Amorgos ve Kalimos adaları arasında bulunan Kınaros'un sakin - leri 5 kişiden mürekke bir çoban aile - sinden ibarettir.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü baharda Ankaraya naklediliyor

Ankara 11 (Hususi) — Bakanlık - lar mahallesinde yapılmakta olan İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası tamamlanmak üzeredir. İnhisarlar Umum Müdürlüğü ilkbaharda şehri - mize nakledilecektir.

Cephede Yunan topları faaliyette

Arnavudlukta İtalyanların ric'ati devam ediyor

İtalyanların vaziyeti müşkül

Şimal cephesinde de faaliyet başladı

Atina 11 (A.A.) — Son ha - berlere nazaran Yunanlılar Klisu - ranın şimalinde yeni sevküleyiş mevzileri işgal etmiş ve İtalyanları Berat yoluna püskürtmüşlerdir.

600 esir
Atina 11 (A.A.) — Dün akşam nesredilen Yunan resmi tebliğinde, Klisuranın zaptı esnasında 600 esir alındığı, bunların arasında 20 sübay bulunduğu bildirilmektedir. Yu - nanlılar dört topla tank ve otomat - tik silâhlar ele geçirmişlerdir.

Yunanlılar Klisuraya girdikleri zaman şehir bomboş ve alevler içinde idi. Tebliğde, Yunan tayyarelerinin birçok İtalyan askerî hedeflerini bombardıman ettikleri ve bütün tayyarelerin salimen üstlerine dön - (Devamı 7 nci sayfa)

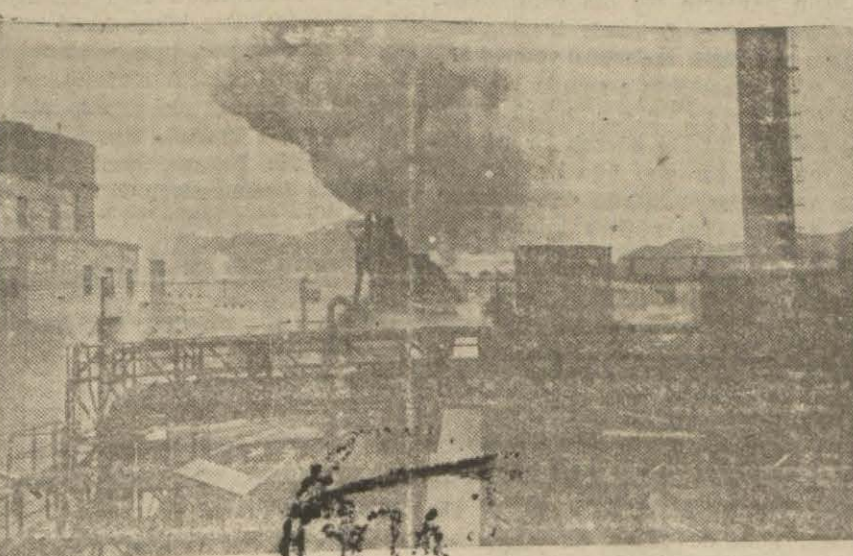
Esrarlı bir cinayet

Beşiktaşlı bir taksi değnekçisini, evinin bodurumunda 8 yerinden vurarak öldürdüler

Katilin bir kişi olmadığı anlaşılıyor

İstanbul zabıta ve adliyesi 1941 senesinin ilk büyük ve esrarengiz cinayetini tahkikle meşguldürler. Henüz faili, yahud failleri meçhul bulunan bu esrarlı cinayet Beşiktaş - ta Köyiçinde cerevan etmiştir. Ha - disenin tafsilatını bildiriyoruz:

Karabük piyasa demir, sac ve çelik vermiye başladı

Karabük fabrikalarından bir görünüş

Karabük demir ve çelik fabri - yavaşı yerli sanayide de lâzım olan ham demir, pik, çubuk demir ve sac ile çeliği vermeğe başlamıştır. Bil - zama yaptığı imalattan sonra yavaşı (Devamı 7 nci sayfa)

Yurdun her köşesi elektriğe kavuşuyor

Biri Şarkta, 3 muazzam elektrik santrali kuruluyor

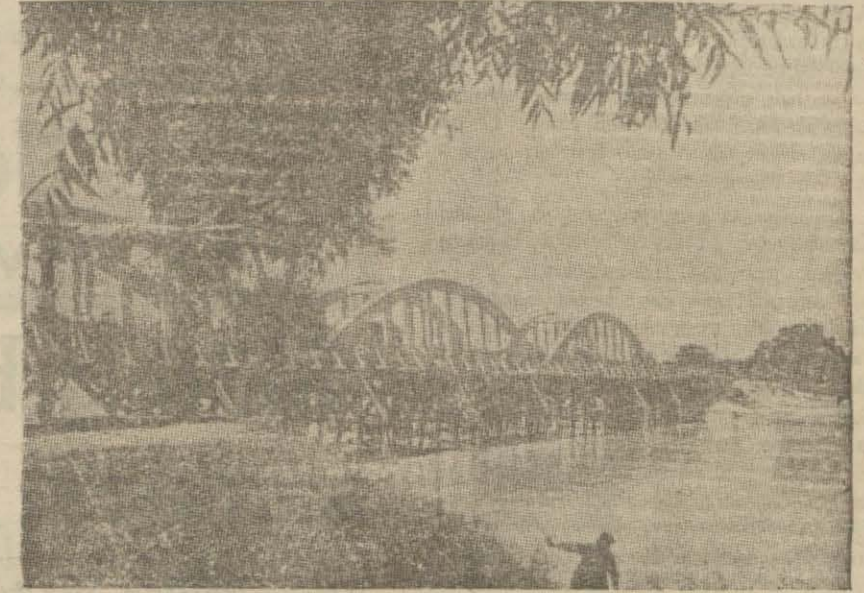
Memleketimizdeki akar sulardan gerek elektrik istihali, gerekse a - raziye sulama işlerinde azami dere - cede istifade temini maksadile bir müddettenberi yapılmakta olan e - tütler müsbet bir şekilde devam etmektedir.

Bu arada Sakarya nehri üzerinde mütehasıslar tarafından yapılan e - tütler sona ermiş, tesisat projeleri ikmal edilmiştir. Buradan senede 75 milyon kilovat enerji istihsal edile - bileceği tesbit edilmiştir.

Gediz nehrinde yapılan sondaj ameliyeleri büyük bir hızla ilerle - mektedir. Pek yakında kat'ı ve müs - bet neticelere varacağı ümid e - dilmektedir.

Seyhan nehrinin Samanti yolu ü - zerinde kurulması takarrür eden e - lektrik santralının bu bölgeye te - min edeceği enerji bir milyon kilo - vata baliğ olacaktır.

Ayrıca bütün şark vilayetlerimizi elektriğe kavuşturacak olan Murad nehri üzerinde ve Kömürhan ci - varındaki muazzam elektrik santra - li tesisatına aid proje de alâkadar vekâletlerce tasdik edilmiş bulund

Su cereyanlarından istifade edilecek olan Sakaryadan bir görünüş gundan ilk fırsatta inşaat faaliyeti - ne başlanacaktır.

Bunlardan başka yurdun birçok münbit topraklarını, bu meydana Haymana ovasını akar sulardan ist - ifade ederek suluyacak asrı su te - zedilecektir.

İngiltereye yardım kanunu

Yeni kanun Amerika meclisleri hariciye encümenlerinde yarın tetkik ediliyor

İngiliz gazeteleri yeni kanuna «Zaferin anahtarı» diyorlar

Vaşington 11 (A.A.) — Roy - ter:

İngiltereye yardım kanun projesi, Pazartesi günü müessiller meclisi hariciye encümeni ve Çarşamba gü - nü ayan meclisi hariciye encümeni tarafından tetkik olunacaktır.

Ayan meclisi hariciye encümeni reisi George, kanun projesinin ilk metninin Amerikan harb gemileri - nin Avrupaya gidecek ticaret va - purlarına refakat etmeyeceklerini sarîh surette gösterecek bir tarzda değiştirilmiş olduğunu bildirmiştir. İnfrad taraftan ayan azaları, dün akşam bir konferans akdet - mişler ve bu kanun projesinin ka - bulüne mâni olmak üzere alabile - cekleri tedbirleri görüşmüşlerdir. Maamafih umumî kanaat, infrad - ların proje aleyhine ancak pek az rey tophabilecekleri merkezinde - dir.

Gazetelerin bu sabahki başma - kalelerinin ekserisi, kanun projesi (Devamı 7 nci sayfa)

Habeşistan hududunda harekât başladı

Nairobi 11 (A.A.) — Burada nesredilen resmi tebliğ, Habeşista - nın cenub hududunda harekette bu - lunan İngiliz imparatorluk kit'ala - rının Perşembe günü Buna ve Tur - bi'ye girdiklerini, Turbi civarındaki tepeleri işgal ettiğini, fakat düs - manla temas olunamadığını bildir - mektedir.

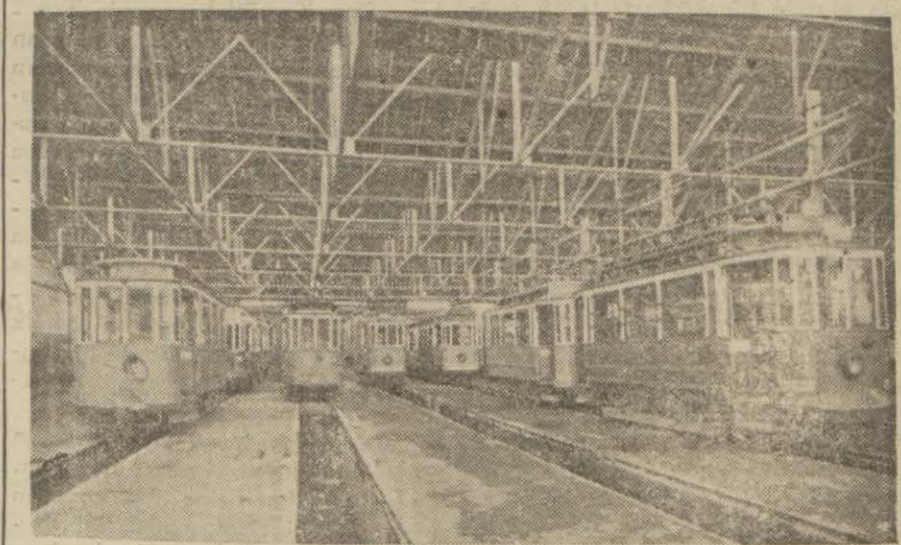
Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfadadır

Peynir buhranı müstahsili hayrete düşürüyor!

Belli başlı istihsal muntakası olan Edirne'de de peynir yok, «mamafih yeni mahsule pek az vakit kaldığı için muhtekirlerin emelleri tahakkuk edemeyecektir» deniliyor

Edirne (Husuli muhabirimizden) — kallara müracaat edenler hemen ek - seriyetle «yok, kalmadı» cevabla kar - şılaşılmaktadır. Son günlerde bak - (Devamı 7 nci sayfa)

Tramvay ve Tünel umum müdürünün «Son Posta»ya cevabı

Malzeme noksanlığından dolayı depolarda bekleyen arabalar

Birkaç gün evvel tramvay ve Tünel İşletmelerinde görülen kus - urlar hakkında arkadaşımız Muhi - tin Birgenin bir yazısı intişar etmiş - ti. Bu hususta Tramvay ve Tünel İdaresinin müteasasını almağı fay - dalı bulduk.

Elektrik, Tramvay ve Tünel İş - letmeleri İdaresi: Umum Müdürü Mustafa Hulki Erem ilderi sürülen şikâyetler etrafında bir arka - daşımıza şunları söylemiştir:

— Tramvay, Elektrik ve Tünel İşletmeleri İdaresi: Umum Müdürü Mustafa Hulki Erem ilderi sürülen şikâyetler etrafında bir arka - daşımıza şunları söylemiştir: — Tramvay, Elektrik ve Tünel İşletmeleri halkın ihtiyaçlarını ve rahatsız - temin etmek üzere elinden gelen her (Devamı 2 nci sayfa)

Tramvay idaresi haksızdır!

İdare kendis'ni müdafaa için Tünelin kayıgundan, tramvayın tekerleğinden bahsediyor. Eğer bunlar müzeretse idare haklı görülebilir. Fakat bence bunlar suçun tâ kendisidir

Yazan: Muhittin Birgen (Yazısını 2 nci sayfa «Hergün» sütununda bulacaksınız)

Hergün

Tramvay idaresi Haksızdır

Yazan: Muhittin Birgen

Bana yakın bir zatın bayramdan bir iki gün evvel geçirdiği bir sergüzeştten bahsederek yazdığım makale üzerine tramvay idaresi bir cevap verdi. Bu cevap diğer sütunda yazılıdır.

Her şeyden evvel şu noktayı söyleyeyim ki, aklına her geleni yazan ve her söylenen şeye inanan bir adam değilim. Tramvay idaresine aramda geçmiş hiç bir şey yoktur. Herhangi bir gaffetin veya garazın tesirine kapılarak vaki olmıyan bir şeyi vaki olmuş gibi göstermenin ne kadar çirkin olduğunu hem çok iyi bilirim, hem de bütün hayatımda bundan sakınmaya çalışmışımdır.

Diğer taraftan, bana sergüzeştini anlatan zat, benim gibi, yaşıma baksını almış, iftiranın ne kadar kötü bir şey olduğunu bilir, aynı zamanda tetkik meraklısı bir insandır. Anlattığı acıklı şey, bana o kadar inanılmıyacak bir hadise geldi ki kendisine tekrar tekrar sordum ve bana her şeyi tetkik etmiş olduğuna dair tam bir kanaat verdi. Daha sarıh söylemiş olmak için şu tefsirlere ilâve edeyim:

Sergüzeşt geçiren zat, o akşam Karaköyde Tokatlı lokantasında yemek yemiştir. Lokantadan çıktığı zaman tam saat sekiz buçuktu. Tünelin kapısına geldiği zaman, kapı yeni kapanıyor, kendisi ile birlikte birkaç kişi de dışarıda kalmış bulunuyorlardı. Oradan tramvay istasyonuna geldiği zaman, önünden bir araba hıncahınç dolu olarak yarıya doğru gidiyordu. Bu dakikada saate bakmamış, fakat sekiz buçuğu beş geçmiş farzediyor. İstasyonda beklediği müddette arabaların hem çok fasallı, hem de çok dolu olarak geldiğini görünce bu işde bir garabet olacağını hissetmiş ve hem beklemiş, hem de araba adedini saymıştır. Son defa saatine baktığı zaman, dokuzun on sekiz geçtiğini ve o sırada gelen sekizinci arabanın da tıklım tıklım dolu olduğunu görünce, tramvaydan da, takside de umidini keserek Yüksek kaldırımın tramvayına başlamıştır. Bu zat elli dört yaşındadır. Yemekten sonra bu yaştaki bir insanın Yüksek kaldırımın çıkması mecbur olmasında ne demek olduğunu ben pek iyi bilirim. Eğer bu zaruret hissetmeseydi kendi kendisini böyle mesakhatlı bir teşebbüse sevk etmezdi. Tramvayların çok fasallı ve tıklım tıklım geldiğini görmesidir ki onu daha fazla beklemekten vazgeçmiştir. Şu halde, bu zat istasyonundan, dokuzun on sekiz geçte ayrılış, fakat, hazin bağladığı bir sırada, kendisini zorlamak için, yanındaki bir arkadaş ile birlikte, durup durup konuşarak, hem yokmuş çıkması çalışmış, hem de geriye dönerek tramvayın gelip gelmediğine dikkat etmiştir. Hatı gözden kaybettığı zaman saate bakmamış, fakat, bunu, yedi dakika, farkla dokuz yirmi beş olarak tahmin ediyor. Şu halde beklediği dakika-ların adedinde çok bir aldanma, nihayet beş dakika olabilir. Arabaların adedinde hiç şüphesi yoktur.

★ Bu izahatı gerek dostum, gerek ben tamam bir dikkatle tesbit ederek veriyorum. Vak'a bundan ibarettir. Vak'a böyle olunca tramvay idaresinin bahsettiği rakamlara inanmak bence kabil değildir. Yahud da, bu işe başka bir izah bulmak icab eder. İdarenin o saate aid rakamı tahmin olmakla beraber, hareket vasatına göre tesbit edilen bu tahmin vak'aya o kadar zıddır ki bunun ne suretle telif edilebileceğini tayin edemem.

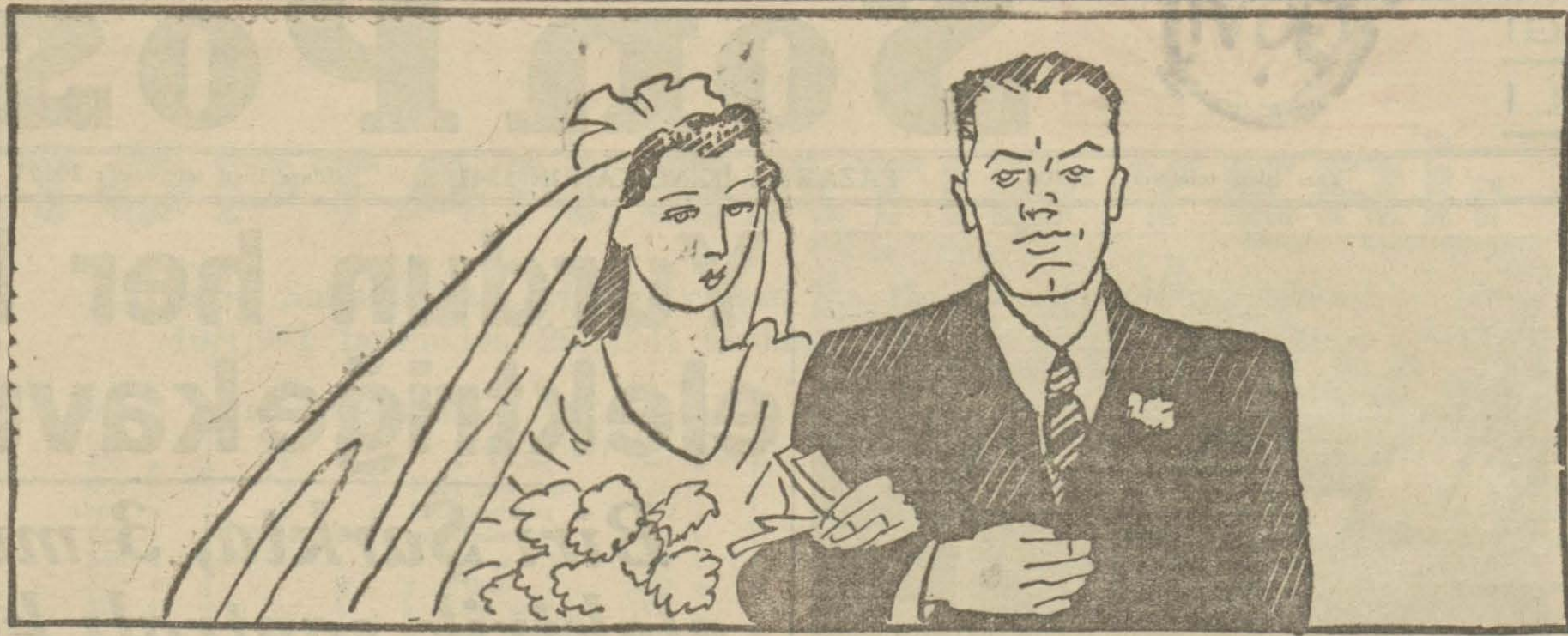
Fakat, tramvay idaresine ben kendi gözümle iki akşam şahid olduğum hadiseyi de haber veriyim: Aynı dokuzuncu ve onuncu günü akşamları, sinemalardan sonra Beyoğlundan İstanbula giden arabalar gene öyle tıklım tıklım dolu idi ve evvelki akşam, son Fatih ve Ak-saray arabaları geçip gittiği halde, on ikinci çeyrek kala, bir kumun halk hâlâ araba beklemekle meşgul idi.

Bu yazı İstanbulda bir hayli okuyucunun gözünden geçecek. Onların beni mübalâğa ile itham etmeyeceklerinden emin olarak söyleyebilirim ki tramvayla seyahat halen çok müşkül bir iş olmuştur. Beklemek bir şey değil, bazı saatlerde yer bulmak için cambazlık yapmaya kuvvet ve cesaret bulmak icab ediyor ki, genç olmıyanlar için asıl fenalık bundadır!

Tramvay idaresinin, bu şikâyetlere karşı rakamlarla cevap vermesi kâfi değildir; ortadan vak'ayı kaldırmak için tedbir alınması lazımdır. Benim anlattığım vak'anın en küçük bir noktasında şüphem yoktur; orada sanki kendim bulunmuş gibi hikâyeden eminim. Ak-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Resimli Makale:

Bir genç, tecrübe görmüş bir yaşlıya soruyor:
— İnsan için evlenme zamanı ne vakit gelir?
Aldığı cevap şudur:
— Yeni bir yuvanın maddî ve manevî bütün yükünü taşıyabileceği zaman...

Evlenmek bir insanın menfaati, cemiyete karşı da vazifesidir.
Fakat bu menfaati korumak ve bu vazifeyi yapmak bizi bu işi yaparken giriştiğimiz mes'uliyetten kurtaramaz.
Kurulacak yeni yuvayı ve dünyaya gelecek çocukları düşünmek yapacak şeylerin ilkidir.

Yeni KEŞİF, İCAT VE TETKİKLER

Müthiş bir infilâk maddesi keşfedildi

Amerikalılar bir taraftan sentetik kinin yapmaya çalışıyor, diğer taraftan deniz suyundan magnezyum çıkarmaya uğraşıyorlar

Cenubi Amerikada Santiago-du-Chili'de mukim Basilio Garib adında bir Şili mühendisi müthiş bir infilâk maddesi keşfetmiştir. Şili ordu erkânı huzurunda yapılmış olan bir tecrübe esnasında, bu infilâk maddesinin yalnız elli gramı ile 50 tonluk bir granit bloku parça parça edilmiştir. Mucidinin isimine zıfâfen bu infilâk maddesine «Garibit» ismi verilmiştir.

Birleşik Amerikada sentetik kinin yapılacak

Dünyanın en fazla sarf olunan ilaçlarından biri hiç şüphesiz kinindir. Bu kıymetli ilaç yalnız Felemenk Hindistanında istihsal edilmektedir. Harb vaziyeti dolayısıyla birçok memleketlere kinin sevkedilememektedir. Sevkedilenler de pek az miktardadır. Bu yüzden dünya büyük bir kinin bühranı geçirmektedir. Bu buhrana uğrayan memleketler içinde Birleşik Amerika dahi bulunmaktadır. Son alınan haberlere nazaran Amerikan kimyagerleri suni kinin imal etmeye arifesinde bulunmaktadırlar. Bu haber her tarafta büyük bir alâka uyandırmıştır.

Deniz suyundan magnezyum

Amerikanın tanınmış firmalarının «Dau Kemik kompani» Teksas sahillerinde, deniz suyundan magnezyum istihsal edecek olan muazzam bir fabrika yaptırmış bulunuyor. Bu yıl başında küşad merasimi yapılması lâzım gelen bu fabrika, hususî ve kendine mahsus bir usulle, elektrik cereyanından istifade ederek deniz suyundan magnezyum istihsal edecektir. Bu deniz suyundan magnezyum istihsal edecek olan dünyanın ilk fabrikasının yıllık magnezyum istihsalatı 5,448,000 kilogram tutacaktır.

Amerika hükümeti bu fabrikaya şimdiden sipariş vermiş bulunuyor. Amerikanın kendisine lâzım olan magnezyum iptidai maddesini dışardan ithal etmek mecburiyetinden kurtulmuşu nazarı itibara alırsak, bu fabrikanın ne mühim bir rol oynayacağını daha kolay takdir edebiliriz.

Romanyanın petrol istihsalatı

Bu harbe Almanyanın petrol

membai Romanyadır. Almanya bilhassa bu membai emniyet altında bulundurmak için Romanyayı işgal ile Rumen petrollerine el koydu. Bu itibarla Romanyanın petrol istihsalatı Almanya için hayatî ehemmiyeti haizdir.

Son neşredilen rakamlara nazaran, Romanya petrol istihsalatının % 90'ını ellerinde bulunduran 14 büyük kumpanyanın, 1940 yılı Birinciteşrin ayına aid petrol istihsalatı 384,750 tonu bulmuştur. Halbuki bu 14 kumpanyanın 1939 yılı Birinciteşrin ayındaki petrol istihsalatı 525,000 tondur.

Gene bu 14 kumpanyanın 1940 yılının 10 ayı zarfındaki petrol istihsalatı 4,655,000 tondur. Aynı kumpanyaların 1939 yılının 10 ayı zarfındaki petrol istihsalatı ise 5,210,000 tondur.

Bu 14 kumpanyanın, 1940 yılının ilk dokuz ayı içindeki petrol ihracatı 2,711,250 tonu bulmuştur. Halbuki gene bu kumpanyaların 1939 yılının 9 ayı zarfındaki petrol ihracatı 3,160,340 ton petroldür.

Dünyanın silâhlanma masrafı

Amerikan mecmualarından birinin verdiği malûmata nazaran 1932 yılından 1939 yılına kadar dünyanın silâhlanma masrafı 450 mîliyar artmış bulunmaktadır. Mecmuanın neşrettiği rakamlara nazaran 1932 yılında dünyanın silâhlanma masrafı 3 milyar 784 milyon dolar tutmaktaymış. 1934 yılında: 5 milyar dolar; 1936 yılında: 13 milyar dolar; 1937 yılında: 15,5 milyar dolar tutuyormuş. 1938 yılında dünyanın silâhlanma masrafı 17 milyar 581 milyonluk bir yekûna baliğ olmuştur. 1939 yılında ise dünyanın harb masrafı 20-21 milyar dolara baliğ olmuştur. Bu yekûn yeni dünya harbinin başlamasından önceki silâhlanma masrafını göstermektedir. Harb başlar başlamaz, dünyanın silâhlanma ve harb masrafı tasavvur edilemeyecek kadar artmış bulunuyor. Meselâ bugün yalnız İngilterenin gündelik harb masrafı 13 milyon sterling tutmaktadır ki bu miktar senede 4 milyar 680 milyon İngiliz lirası tutmaktadır. Yani aşırı (Devamı 4 üncü sayfada)

Lisan işleri:

Arab, farisi kaideleri ve sıfatlarımız

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 8 —

Sıfatlardan bahsederken gene arab ve fars kaidelerine temas etmek mecburiyetini görüyorum. Yapılacak Türk sarfında bu bahis için bir yer tahsis olunacak mı? Vekâletce bunun hakkında nasıl bir karar alınacak, ve müsbet bir karar alınacak olursa —ki bunu ümid etmemdir— buna nasıl imkân bulunacaktır? Bugün, bu suallere karşı sarıh bir cevap veremeye imkân yoktur.

Her türlü kayıdan kurtularak ve ifrata varmayan bir fikirle muhâkeme ederek düşünülünce Türk çocuklarına karşı bu bahsi sükût ile geçirtmekte büyük bir mahzur görüyorum. Bundan evvel isimlere dair yazılan fıkralarda, arab isimlerinin pek sık kullanılan cemileri ve arabcada farsçada yapılan izafet şekilleri vesilesi serdedilmiş mütaleaları tekrarlâzım hissediyordum.

Bugünün genç nesline eski osmanlıca bahisleri yeniden öğretmeğe kalkışamayız, fakat onları tam bir bilgisizlik, görgüsüzlük içinde bırakmağa da mezuun değiliz. Mademki bu gençlere mekteplerimizde edebiyat dersleri veriyoruz ve bu son zamana kadar gelmiş geçmiş ediblerden, hususile şâirlerden eser nûmuneleri okutup bunların meziyetlerini, manalarını anlatmağa çalışıyoruz, bunlara görecekleri kelimeleri, cümleleri aydınlatmak surette, ellerine küçük birer rehber vermek zaruretindeyiz.

Muallimlerin karşılaştıkları güçlükler

Bugün karşılarında bu bahislere dair hiçbir bilgisiz olmıyan gençleri bulunca muallimler ne yapıyorlar, onlara gösterdikleri eski edebiyat nûmunelerini ve onlarda görülen kelime ve cümle şekillerini nasıl izah edebiliyorlar, bunu bilemem, yalnız şunu tahmin ederim ki pek zor bir vazifenin ifası için son derece sıkılıyordurlar. Onlar sıklıkla talebenin hali düşünülmeğe muhtaçtır.

«Şu halde ne yapmalıdır, eski hâle mi avdet edelim? Bu adeta bir irtica' olmaz mı?» diye diktiler olucaktır, bu bahisleri yeniden mektep derslerine koymak talebeyi, hattâ en genç nesillerden yetişme iseler, onların muallimlerini de daha ziyade sıkabileceğine işaret dilecektir.

Niçin bunların hiç biri varid değildir. Gençleri cehil içinde bırakmak, tansa her türlü mahzuru yemek icab eder, meselenin esasında bir mahzur olmak şöyle dursun, hattâ büyük bir ihtiyacı tatmin edecek bir menfaat var. Mahzur olsa bile bu, zarurîdir, ve meşhur kaidedir ki «mahzur, lar mazarratları muhab kilar.»

İsim ve sıfat bahislerinde görülen bu mecburiyet daha ziyade ve çok da-

ha geniş bir mikyasta fıkralarda görülecektir, bu mecburiyeti en müsaid ve hafif şartlar dairesinde karşılamak için ne yapmak münasib olur diye düşündüm, ve kendimi eski hayatımın muallimlik devrelerine irca ederek o sıfatla çare aradım.

Bunu bana aid lâiyih olmuş bir mülahaza kabllinden kaydedeceğim Bitabi yapılacak iş bugünün ihtiyacı için daha yakından vakıf olan ihtisas erbabına ve vekâletinin son bir kararına bırakılacaktır.

Sarf kitabına konulması lâzım lâhikalar

Diyorum ki: Bu bahis sarf kitabının asıl metnine idhal edilmeyerek bir lâhika şeklinde, hattâ metnin yazısından daha küçük harflerle, taallük ettiği her meselenin sonuna ilâve edilmelidir. Tedris esnasında muallim, talebesine bu lâhikanın müdalleri izah eder ve izahlarını misallere istinad ettirir. Talebe bunları bellemeğe ve bunlardan imtâhanda cevap vermeğe mecbur tutulmaz.

Onlara denir ki: Siz okuduğunuz eski yazılarda sık sık, hattâ bugünün yazılarında nadir olsa da gene ara sıra tesadüf ettiğiniz ta'birlerin mahiyetini merak ediyorsunuzdur. Yazınız yazılarda değül bunlardan bir takım gözlerinize, kulaklarınıza, her vesile ile çarpıp durmakta, ve teessüsünüzü davet etmektedir. İşte sizin için «bu nedir? nasıl kelimedir?» Suallerinin cevabını bu lâhikada bulacaksınız, okur ve dikkat ederseniz merakınızı halledersiniz.

Çocuğun tecessüs hissini tahrik

Meraktan bahsetmekle çocuklarda ve gençlerde pek şiddetle hükmeden ve belki de hayatta her şeyi anlamak, her görülenin ve işitilenin künhüne ermek için başlıca âmîl olan bu hisse hitab edilmiş olacaktır.

Çocuğa, eski şâirlerden başka geçen gün itibâlini yaptıkları Namık Kemal, milletin en büyük şâiri diye anılan Abdülhak Hâmidîden, daha sonra Tevîk Fikretten, Cenab Şehâbüddin'den ve emsalinden, hâlâ bugünün manzumeleri pek büyük zevkle okunan Yahya Kemal, Midhat Cemalden bahsedilip duruyor, ve bunların parçalarından dinletilerek mezasına vakîf olsun diye çalışılıyor, bu eserlerde küme küme farisi izafetler, vasfî cümleler, hele vasfî terkipler, meselenin esasında bir mahzur olmak şöyle dursun, hattâ büyük bir ihtiyacı tatmin edecek bir menfaat var. Mahzur olsa bile bu, zarurîdir, ve meşhur kaidedir ki «mahzur, lar mazarratları muhab kilar.»

İsim ve sıfat bahislerinde görülen bu mecburiyet daha ziyade ve çok da-

Tramvay ve Tunel Umum Müdürünün Son Posta'ya cevabı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

şeyi yapmaktadır. Bugün bu işletmeler halkın rahatını tanı manasile temin ediyor, iddiasında değiliz. Fakat hali hazır vaziyet içinde, malzeme noksanlığı ve diğer sebebler dolayisile idare başka bir şey yapmağa maddeten imkân bulamamaktadır.

Tünel ve tramvay hakkında ileri sürülen şikâyetlere gelince, filhalka tünel eskidenben gerek şirket zamanında, gerekse hükümet tarafından satın alındıktan sonra saat 9 da faaliyetini tatil etmekte idi.

İşklarin karartılması, hakkındaki karardan sonra halkın evlerine sabuk dömesini temin için 8,30 da tünelin tatil edilmesi kararlaştırıldı. Saat 8,30 dan sonra tünelin naklettiği müsteri adedi zaten azdır, tünelin 8,30 dan sonra işliyenememesinin bir sebebi de şudur:

Tünelin çelik kayısı vedağı elimizde yoktur. İdare Belediyeye geçtikten sonra, harb başlamadan evvel Avrupa'ya yedek kayısı siparişi ettik. Fakat bu siparişimizin gelmesine imkân hasıl olmadı. Siparişi alan fabrikaya müteaddid defalar telgraf çektiğimiz halde telgrafa cevap bile alamadık. Bu kayışlar Avrupa'da ancak muayyen birkaç fabrikada yapılabildiği için başka yerlere de sipariş veremedik.

Şimdi tünel kayısı için yeni bir sipariş teminile meşgulüz. Altı ay evvel İngiltereye verdiğimiz bir siparişe 25 gün kadar evvel bir cevap aldık. Fabrikadan izahat istedik. Bu izahatı hemen telgrafla bildirdik. Cevap bekliyoruz. Elimizde mevcut kayışta ömrünü biraz daha uzatmak ve tünel servisini biraz daha ilerletebilmek için servisi saat 8,30 dan sonra devam ettirmiyoruz. Aksi takdirde bu servis daha çabuk duracak ve büsbütün şikâyet edilecektir.

Beyoğluna 50 dakikada 8 arabanın işlediği hakkındaki şikâyetlere gelince, bunda bir yanlışlık olsa gerektir.

Künkü istatistiklerimize ve işliyen araba miktarına servis adedine göre akşamları saat 8 sularında Karaköyden Beyoğlu cihetine vasatî olarak yarım dakikada bir araba geçmektedir.

Yazıda bahis mevzuu olan 4 İkincikânun Cumartesi günü bütün hatlarda 157 motris ve 80 romork çalışmıştır. Bunlardan yalnız 79 u Beyoğlu cihetine işlenmiştir. Halbuki geçen sene aynı Cumartesiye rastlayan 6 İkincikânun 940 gününde bütün hatlarda 178 motris ve 87 romork çalışmış, bunların 92 si Beyoğlu cihetine işlenmiştir. Görüldüğü ki bu sene geçen senelere nazaran daha az araba işlenmektedir. Bu da bazı malzeme noksanlığından bir kısım arabaların serferden çekilmesi neticesinde olmuştur. Bu sene daha az araba çalıştığı halde daha fazla yolcu nakledilmektedir.

Elimizde mevcut istatistiklere yapılan hesablara ve satılan biletlere miktarına göre geçen 4 İkincikânun Cumartesi günü tramvay arabaları 34700 kilometre mesafe katetmişlerdir. Aynı gün bütün şebekede 258.500 kişi nakledilmiştir. Halbuki geçen sene araba miktarı daha fazla olduğu halde aynı gün 228.900 kişi nakledilmiştir.

Yazıda bahis mevzuu olan 4 İkincikânun Cumartesi günü İstasyon buldan Beyoğlu cihetine 109.600 kişi nakledilmiştir. Bir arabanın zamanı istiaab haddi malûmdur. 50 dakikada 8 araba işlemeğe bu kadarcık yolcu nakledilmesine imkân olmuştur yacağı tabiidir. Cumartesi günü yapılan sefer adedine göre saat 8 den sonra 50 dakika içinde Karaköyden Beyoğlu cihetine (90-100) araba geçmiş olması lâzımdır. Aynı gün kaza vesaire gibi fevkalâde bir vaziyet te olmamıştır.

Tramvay müstahdemlerinin bütün yolculara hüsnü muamele etmelerini çok sıkı bir şekilde takip edilmekte ve buna riayet etmediklerinde sabit olanlar cezalandırılmaktadır. İdaremiz halkın müstahdemlerinden şikâyetlerini ehemmiyetle nazara dikkate almakta ve tetkik ettirmektedir.

İkincikânun			
Kümü saati	12	Arabî saati	
1858		1859	
1 İncikânun	Resmî saati	Kümü	
80	1941	66	
PAZAR			
GÜNEŞ		Zilhicce	
1. D.	2.	3.	4.
12	13	14	15
16	17	18	19
20	21	22	23
24	25	26	27
28	29	30	31
1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir dost söyledi:

Karşımızda bir yapı yapıyor, ara sıra karşılaştıkça sahibi ile konuşuyoruz.

Demir artık bulunmaz bir matah oldu. Çivi de öyle, neyi sorsanız ateş pahasındadır.

Fakat adamcağız bir defa için içine gürmiş, ne söyleseler tevekkülün sarfı ile kaphdır, kızıyor, yalnız hazmedemediği bir şey var, bana

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

aynen şöyle dedi:

— Demir, çivi, kereste pahalılaşmış olabilir, anlıyorum, bir kısım Avrupadan geliyor, günün ekmeğ peyniri halinde, her devlete lâzımdır, her yerde böyledir. Fakat şu, Allahın denizinden veya deresinden çıkan kum ile çakla ne dersiniz? Onlar da fatığa üzerine koydular. anlaşıyor ki pahalılık denilen şey sarı bir hastalıktır, bir defa başlanırsa, anlaşılan bulamazsınız, saba kalmıyacaktır.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken

Arnavutlukta büyük bir muharebe başlamak üzere

Arnavudların isyan hareketleri gittikçe büyüyor

Atina, 12 (A.A.) — Cepheden gelen haberlere göre, cepheden şimal kısmında büyük bir muharebenin başlamak üzere olduğu anlaşılıyor. İtalyanlar bu muntakada top atışına devam etmekte ise de Yunanlılar buna mukabelede bulunmaktadırlar.

Klisura muntakasında Yunanlılar ahiren zaptetmiş oldukları mevzileri tahkim etmekle meşguldürler.

Atina, 12 (A.A.) — Şayarı itirad membalardan gelen haberlere göre Arnavudlukta İtalyanlara karşı isyan hareketi gittikçe büyümektedir. Dağlara çekilmiş olan askerler büyük bir kuvvet teşkil etmektedirler. İsyanın mühim şebeklerinden birinin açık olduğu söylenmektedir. Fihakika son zamanlarda, İtalyanlar Arnavud saskerlerinin işesine dikkat etmiyorlardı.

"Hitlerin imparatorluğu süratle yıkılacak,"

Neuyork, 12 (A.A.) — Sabık Neuyork umumi valisi ve demokrat partisinin sabık reisicumhur namzedi Al Smith, radyo ile neşredilen bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

— Bence, harb, bir çoklarının sandığından daha kısa olacaktır. Eğer Amerika Birleşik devletleri İngiltereye mümkün olan bütün yardımcı yaparsa, Hitlerin imparatorluğu, tesis edildiği kadar süratle yıkılacaktır. Böyle yıkılmanın alametleri şimdiden mevcuttur.

Harici siyaset tettekileri cemiyeti azasından David Popper da demiştir ki:

— Amerika Birleşik devletlerinin himayesi, ordunun lüzumu takdirinde Avrupaya bir sefer heyeti gönderecek vaziyette bulunmasını icab eylemektedir. Bugün Amerika için bahis mevzu olan şey, yola çıkmakta gösterdiğimiz teahhürü ortadan kaldırabilecek kuvvetli ve ateşli bir birlik vücutte getirmek üzere vukudan uyanabilmemizdir.

Libyada

Şimdiye kadar alınan esirlerin miktarı 80 bini buldu

Kahire, 12 (A.A.) — Bardiyada son derece mühim yiyecek maddelerinin bulunduğu öğrenilmektedir.

Ayrıca Garbi Çödeki hareket başlıyanın alman esirlerinin miktarı 80.000 e baliğ olduğu bildirilmektedir. Alınan harb ganimeti arasında 600 top 300.000 mermi, 600 mitralyöz, 11 milyon kursun vardır.

Graziani Tobruğu müdafaa etmeyecek

Kahire, 12 (A.A.) — B. B. C. Libyanın garbinde halihazırda Grazianin kumandası altında büyük bir ordunun bulunduğu öğrenilmiş ise de gayri resmi haberlere göre bu ordu Tobruğu müdafaa etmeyecektir.

Faşizm aleyhtarı İtalyanların Mısırda kurdukları teşkilat

İskenderiye, 12 (A.A.) — Mısırda faşizm aleyhtarı hareket gittikçe fazlaşmaktadır.

"Gruppo d'Azione Ante fascista" teşkilatının son zamanlarda açılan İskenderiye subesinin reisi doktor Gaetano Protano, Royter muhabirine yaptığı beyanatta ezcümle demiştir ki:

— Teşkilatımızın gayesi, faşizminin ve İtalyan - Alman muahedelerinin ilgasıdır. Muhtelif anti faşist gruplar, Kahire merkez teşkilatının idaresi altında toplanmaktadır. Kahiredeki merkezde birçok yitksek şahsiyet mevcuttur. Teşkilatımız, Mısırda oturan 60 bin İtalyan arasında propaganda yapmaktadır.

Vekâletlerin 1941 yılı masraf bütçeleri

Ankara 11 (Hususi) — Özü Vekâleti Şubat ayı içinde 1940 mütteki günlerde Vekâletler 1941 mali yılı masraf bütçelerini hazır lamağa başlayacaklardır. Maliye

İngiliz hava kuvvetlerinin gündüz akını

Londra 11 (A.A.) — İngiliz bombardıman tayıyareleri dün gündüz Fransadaki Alman hava meydanlarını bombardıman etmişlerdir. Öğrenildiğine göre müteaddid meydanlar bu taarruz hedef teşkil etmişlerdir. Alçaktan uçan tayıyareler askeri tesisatla devriye gemilerini bombalamışlardır. Pilotları nız yalnız birkaç Alman avcısıle karşılaşmış ve bunlardan üçünü düştürmüşlerdir. Yerde bulunan bazı Alman tayıyarelerini hasara uğratmışlardır. Hiç bir İngiliz tayıyaresi kaybedilmemiştir.

Perşembe gecesi Brest üzerine yapılan İngiliz taarruzu altı saat sürmüştür. İngiliz tayıyareleri büyük bir gemi ile doklara sarıh tam isabetler kaydetmişlerdir.

Yeni İngiliz stratejisi

Londra 11 (A.A.) — İngiliz bombardıman tayıyarelerinin yüzden fazla av tayıyaresinin refakatinde gündüz ilk defa olarak keşif bir akını yaparak dün Fransanın şimalindeki hava meydanlarını hiç bir ziyaa uğramadan muvaffakiyetle bombardıman etmeleri ve dönüştürme işi Alman avcı tayıyaresini düşürmeleri alâkadâr mahfelleştirilmiştir. Yeni bir taarruz, İngiliz stratejisinin başlangıcına işaret olabilecek son derece mühim bir hâdisiye olarak telâkki edilmektedir.

Fransanın şimaline böyle mühim bir kuvvet gönderilmiş olması İngiliz hava kuvvetlerinin şimdi işgal altında bulunan topraklarda düşmana açıkça taarruz edebilecek derecede kuvvetlenmiş olduğu zannınıdır.

Dünkü akın esasında Ruhr endüstrileri, bilhassa Gesenkrohen benzin tasfiyehaneleri, Duisburg, Ruhrort ve Düsseldorf kömür li-manları, Rotterdam petrol stokları, Flessingüe, Dunkerque, Calais dok binalarıyla delik deşik edilmiştir. Bundan başka kuvvetli bir saldırı Brest doklarına yeniden taarruz etmiştir. Norveçteki münakale yolları da unutulmamış ve İngiliz tayıyareleri Egersund civarında bir şimendifer köprüsünü hasara uğratmışlardır.

Alman ajansına göre

Berlin 11 (A.A.) — D. N. B. Bugün, bir avcı tayıyare filosu tarafından himaye edilen birçok İngiliz bombardıman tayıyarelerinden mürekkep büyük bir grup Calais yakınlarından Avrupa kut'ası üzerine geçmeğe teşebbüs etmiştir. Alman tayıyare dafı topları bu akına mâni olmuş ve İngiliz tayıyareleri he deflerini bombalyamadan geriye dönmeğe mecburiyetinde kalmışlardır.

Türk - Macar ticareti

Budapeşte 11 (A.A.) — Türk ticaret heyetinin reisi Şaman, Magyarosag gazetesine verdiği bir mülâkatta ezcümle şunları söylemiştir:

Türk ve Macar hükümetleri mevcut mukaveleleri tasfiye ederek bunları şimdiki ihtiyaçlara uydurmaya karar vermişlerdir. Bu hususta Macar hükümeti tarafından yapılan davetten dolayı memnunuz. Karşılıklı anlayış müşterek gayretlerin iki devletin arzu ve ihtiyaçlarına uygun olarak neticelenmesine hadim olacaktır. İki memleketin ekonomik bünyesi birbirini tamamlamaktadır. Bu suretle her iki memleket de pek yakında akdedecek olan mukaveleden istifade edebileceklerdir.

Bu sabah Küçük pazarda üç ev yan ı

Bu sabah saat 6 da Küçük pazarda 3 evin yanması neticelenen bir yangın olmuştur. Yangın Küçük pazarda, Demirtaş mahallesinde Mekteb sokagında bökçeçî Hasana aid evden, so-badan bir kırvacının şeramasından çıkmış, bu evin yarısı, otişigünde bulunan Ahmede aid 14 numaralı evde kimsen ve evkafa aid diğer bir ev de tamamen yangından sonra söndürülmüştür. Zabıta tahkikata devam etmektedir.

Yugos'avyada 50 tren lâğvedildi

Bükreş 11 (A.A.) — Stefani: Kömür fıkdanından Yugoslavyada 50 tren lâğvedilmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

Amerikadan gene Sulh teşebbüsü Sözlere Aksediyorsa da..

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Almanyann İngiltere ile olan mücadelesini münhasıran hava harbine inhisar ettirmesi, İngilterenin de bilmukabil bu mücadeleye şiddetle mukabele ederken bütün tazyikini İtalya üzerinde göstermesi türlü tefsirlere yol açmakta devam ediyor. Almanyann müttefikine fiili bir yardım yapmaması ötedenberi muhtelif tahminlerin mevzuu olmakta idi. Bu hattı hareketin en mantıklı izahını yapmış görünenler, Mihver devletlerinin her şeyden evvel İngiliz adalarına ehemmiyet verdiklerini söylemekte idiler. Bu, belki doğru bir faraziye olabildi. Şayed Afrika muharebeleri İtalya için bir çöküntü, Arnavudluk hareketi da buna benzer bir inhidamın habercisi mahiyetini almış olsalardı. Fakat vaziyet İtalya aleyhinde böyle bir veche alınca Alman hattı hareketinin ne olacağını öğrenmek bahlı ve yerinde bir merak teşkil ederdi. Fakat bu merak, bugüne kadar tatmin edilmiş olmaktan uzaktır. Almanyaya susuyor ve ne yapacağı belli olmuyor. Acaba bu sükût, son zamanda bazı Amerikan kaynaklarından aksetmeğe başlayan yeni bir sulh teşebbüsü meselesine alâkadâr mı addedilmektedir?

Fakat bilinemez. Bazı Amerikan kaynaklarının Amerikan âyanından üç zatin bu hususta Beyaz - Saray nezdinde bir teşebbüs yapacaklarını beyan ve iddia etmelerine bakılırsa bu sükûtun o mânaya alınması da mümkündür. Nitekim, bu şayyanın meydana çıkmasından daha evvel, diğer iki Amerikan âyanı, Reisicumhur Bay Roosevelt'e mü-racaat ederek muharibler arasında bir sulh tavassutu yapmasını istemişlerdir.

Fakat Reisicumhurun bu talebe verdiği cevap malûm olmadığı gibi bu müracaatları nazarı dikkate alıp almayacağı da meçhuldür. Bu zevatin noktai nazarına göre Birleşik Amerika için Avrupa harbi karşısında kat'i bir vaziyet alınmadıkça böyle bir iskandile tevessül edilemez hem insani, hem mantikidir. Ancak bu teşebbüs bir netice vermediği takdirde ki Amerikanın icab eden hazırlık faaliyetlerini arttırması lâzım gelir.

Sulh teşebbüsünün akamete uğraması Amerikanın hazırlık faaliyetlerini arttırmaya teşebbüsüne de bu faaliyetlere bakarak Amerikanın bir defa daha bir barış teklifinde bulunması ihtimalden uzak sayılmaz. Amma Reisicumhurun son nutku ile hasil olan vaziyet, bilinmez ne dereceye kadar böyle bir teşebbüse muvaffakiyet imkânını temin edebilir. Çünkü bu nutuk mahiyetini gösteren bir makale neşretmektedir.

Estia gazetesi, şu misalleri vermektedir:

1 — Mussolininin levçire ve cenubi Amerika bankalarına yatırımları büyük bir sahsî serveti vardır.

2 — Ciano birçok defa milyon bir endüstri şefinin oğludur. Ciano ailesinin sahib olduğu muazzam zirh inşaat endüstrisi, halen bizzat İtalya hariciye nazırı tarafından idare olunmaktadır.

3 — Mussolininin oğlu Bruno Mussolini, Ala Littoria havacılık şirketinin esaslı aksiyonerlerinden biridir.

4 — Kardeşi Vittorio Mussolini, muazzam kırlar temin eden ve devlet tarafından yardım pören büyük bir sinema şirketinin birinci aksioneridir.

5 — Mareşal Graziani, birçok sinema şirket ve müesseselerinin sahibidir.

6 — Nihavet fasizmin akıl hocası Kont Volpi, Avrupanın en büyük kapitalistlerinden birisidir ve İtalyanın en zengin adamıdır.

Estia, makalesini şöyle bitiriyor: İşte, birdenbire Proletoryanın bayraktarı fasizm komedisini oynamağa kalkan zevat bunlardır. Bu cifte şahsiyetliliği her halde yalnız Pirandello izah edebilir.

70 bin İtalyan esirini beslemek vazifesi

Londra 11 (A.A.) — İngiliz ordusu şimdiye kadar çok zor işler görmüştür. Fakat bu işlerden hiçbirini halen Ortasarkta karşısına çıkan 70 bin esiri beslemek vazifesi kadar çetin olmamıştır.

Bu esirlerden bir kısmı Hindistana gönderilmiş bulunmakta ve diğer mühim grupların da evvelkileri takip edeceği anlaşılmaktadır. Bununla beraber şimdiki esirlerden en büyük kısım Mısırda kamplarda tecrid edilmektedir. Mısırda 50 den fazla kamp mevcut olacak ve bunlardan her biri için bir kumanda heyeti ve muhafız askerler bulunacaktır.

Harb esirleri hakkındaki Cenevre mukavelesi esirlerin İngiliz askerleri gibi beslenmesini emretmektedir. Buna binaen İtalyan esirleri günde 4 defa ve İngiliz askerlerinin yediğini yemekte idirler. Bununla beraber Sidi - Barrani ve Bardiyada mühim miktarda yiyecek ele geçirilmiş bulunması meseleyi basitleştirmektedir.

Kurulacak işe teşkilâtı için yapılan tetkikler tamamlandı

Ankara 11 (Hususi) — Ticaret Vekâleti kurulacak işe teşkilâtı için tetkiklerini tamamlamış ve icab eden statüleri hazırlamıştır. Bayram günlerinde dahi Vekâlette çalışan bürolar bu hazırlıklarla meşgul olmuşturlar. Önümüzdeki hafta içinde bu statüleri İcra Vekilleri Heyetine tevdi edilecektir.

Moravyada büyük bir mühimmat fabrikası berhava edildi

Londra 11 (A.A.) — Londraya çok iyi kaynaktan Almanyannın doğu Moravyasındaki büyük Policke mühimmat fabrikasının berhava olduğunu bildiren malûmat gelmiştir.

Bu haberi neşreden Evening Standard gazetesi şunları ilâve etmektedir:

Bu fabrika memleketin en mühim fabrikalarından biri idi ve işçilerinin ekseriyetini Çekler teşkil ediyordu. Almanlar 1939 da Çekoslovakıyayı işgal ettiklerinden beri fabrikada yerleşmişlerdir. Felâket Noel arifesinde vukubulmuştur. Birbirini takip eden üç infilak vukubulmuş, 100 kilometre kadar uzakta bulunan Bno şehri sarsılmıştır.

İtalyanların Arnavudlukta bir aylık zayıyatı

İtalyada bir mahal 11 (A.A.) — İtalyan orduları umumi karargâhı geçen Kânunuevvelde Yunan - Arnavud cephesinde ölen İtalyan ve Arnavud zabıtlarının, küçük zabıtlarının ve efradının isimlerini neşretmiştir.

Ölü miktarı 1301 dir. Bunların 97 si zabıt, 65 i küçük zabıt ve 19 u Arnavuddur.

Yaralıların miktarı 4598 dir. Kayıpların miktarı 3058 dir. Bunlardan 88 zi Arnavuddur.

Ölü İtalyan zabıtları arasında 1 albay, 2 yarbay ve 3 binbaşı vardır.

Ebedi Şefin anıt kabri için hazırlıklar

Ankara, 11 (Hususi) — Ebedi Şef Atatürkün anıt-kabrine başlanmıştır. Abidenin kurulacağı Rasad tepenin toprak tesviyesi yapılmaktadır. Yapılacak anıt-kabrin Ebedi Şefe lâyık bir eser olması için bütün dünya sanatkarları müsabakaya davet edilmişlerdir.

Ziraat Vekili Muhlis Erkmen İzmirde

İzmir 11 (Hususi) — Şehrimize gelen Ziraat Vekili Muhlis Erkmen Ziraat mektebini ziyaret etmiş ve ziraat daireleri müdürlerinin iştirak ettiği bir toplantıya riyaset eylemiştir.

Vekil, mektebi ziyareti esnasında talebe ile görüşmüştür. Vekil, Ziraat Vekâleti mensublarının terfileri ve modern aletlerle çalışmaları için tedbirler alındığını söylemiştir.

Vekil, tetkikleri esnasında Bimaraha köy enstitüsünü de gezmiştir.

Romanya sahillerine 9 Sovyet harb gemisinin yaklaştığı ası sız

Moskova 11 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

United Press Amerika ajansı 9 Sovyet harb gemisinin Sulina civarında Rumen kara sularına yaklaştığı hakkında Bükreşteki muhabirinin bir telgrafını neşretmiştir.

Tass ajansı bu haberin tamamen uydurma olduğunu beyana mezuundur.

Yeni Sovyet-A'man İktisadî an'aşması

Berlin 11 (A.A.) — D. N. B. Geçen sene İktisadî sonlarında Moskovada başlıyan Alman - Sovyet ticaret müzakereleri 10 İkincikânunda geniş mikyasta bir iktisadî anlaşmanın imzalanması neticelenmiştir.

Almanya Sovyetler Birliğine sanye aid alat ve edevatla makineler verecek ve Sovyetler Birliği de Almanıyaya iptidai maddelerle petrol müstaklari gıda maddeleri ve bilhassa buğday verecektir.

Rumen Başvekili yeni bir nutuk söyledi

Bükreş 11 (A.A.) — Rador ajansı General Antonesko, Berlinde geri çağırılan Almanyannın Bükreş elçisi Falericusle refikası şerefine bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafette ezcümle Horia - Sima, nazırlar, Alman kara ve hava kuvvetleri şefleri, İtalya, İspanya, Japonya elçileri Alman elçiliği ve hariciye erkânı hazır bulunmuştu.

General Antonesko, ziyaret sonunda söylediği nutukta, Alman - Rumen münasebetlerinin inkisafında doktor Falericus'un gayretlerini yâd etmiş ve ezcümle demiştir ki:

Bugün Romanyannın teşkilâtı derin surette Alman nasoyal sosyalist inkilâbına mütemayıl bir millî devlettir. Romanya, yarınki Avrupa da ve cenubi şarki Avrupanın yeniden tanziminde büyük Almanyanın rolüne derin ve samimi bir ümidle bağı bulunmakta ve büyük Führerin Adalet eserine ve makul ve dahiyane görüşlerine sonsuz bir itimat beslemektedir. Romanya, halen Berlin paktili Almanyaya bağındır ve sükûnunu, emniyetini ve siyasi istiklâlini, bizzat kendi kuvveti haricinde bu yeni nizamı istinad et-tirmektedir.

Messina ve Napoli bombalandı

Kahire 11 (A.A.) — Ortasark İngiliz hava kuvvetleri umumi karargâhının dün neşrettiği tebliğde, Messina limanının şiddetle bombardıman edildiği bildirilmektedir.

Bir gemi ile doklar ve petrol depolarına tam isabetler kaydedilmiştir. Palermo'da askeri hedeflere de muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri Napoliyeye muvaffakiyetle neticelenen bir akını yapmışlardır. Büyük bir vapura isabet kaydedilmiştir. Vapurun battığı zannedilmektedir. Bir gara bombalar atılmıştır. Garda infilakları müteakub büyük yangınlar çıkmıştır. Napoli limanında Littorio sınıfından bir harb gemisine de tam isabetler kaydedilmiştir.

Napolide harb gemilerine ve askeri hedeflere karşı yapılan ve Littorio sınıfından bir geminin üzerine veya yanına bombalar isabet etmesi neticelenen şiddetli akında Palermo'ya yapılan taarruz, yürütülen tahminler mucibince İngiltere tarafından Mihverin bütün hayatı noktalarına karşı tertib edilen hava hücumları serisini tamamlamaktadır.

Alman tayıyarelerinin bir İngiliz şehrine şiddetli bir akını

Londra 11 (A.A.) — Hava ve dahili emniyet nezaretlerinin bu sabahki tebliği:

Düşman tayıyareleri, Cumayı Cu - martesiye bağlayan gece, cenubi İngilterede bir şehre hücum etmişlerdir. Yangınlar çıkmış, fakat vaziyeti derhal hâkim olunmuştur. İkamet - gâhlarda ve ticaret evlerinde çok büyük hasar vukua gelmiştir. Bir miktar ölü ve yaralı vardır.

Diğer yerlere atılan birkaç bomba, bazı evleri tahrib etmiş, fakat kimsenin ölümüne sebep olmamıştır.

Alman tebliği

Berlin 11 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Aldığı kısmi neticeler evvelce bildirilmiş olan bir denizaltı gemisi, son seferi esnasında 52.800 ton - loto hacminde gemi batırması ve bu suretle vektünü 101.530 tonlaştırmıştır. Ayrıca sekiz bin tonloto hacminde bir düşman silibi hasara uğratılmıştır. Bu silip, kaybolmuş telâkki edilmektedir.

10/11 Kânunuevvel gecesi, kuvvetli tesekküller cenubi İngilterede baskınla muvaffakiyetli hücumlar yapmışlar ve Postmouthda geniş vapurlar çıkarmışlardır. Altı Alman tayıyaresi üssüne dönmüştür.

Şehir Haberleri

Giyecek eşyası fiatları gittikçe yükseliyor

Yapılan tetkikler neticesinde ayakkabı, kamaş, gömlek ve çorap fiatlarında % 70 nisbetinde bir artış tesbit edildi

Giyecek eşyası fiatlarında hisse dilir bir yükselme kaydedilmekte dir. Harbden evvelki normal satış fiatına uygun bir kâr yüzdesi henüz tesbit edilmemiş olduğundan birçok giyecek eşyasını satıcılar istedikleri fiata satmaktadır. Bu arada fiatlarında en fazla artış kaydedilen eşya ayakkabıdır. Harbden evvelki senelerde ithal edilen cenebi malların fiatları da gümrükleri ödenmiş olmasına rağmen yükselmiştir. Kumaşlarda da yüzde seksen bir te-refü görülmektedir. Fiat müraka-be komisyonu bilhassa ayakkabı fiatlarının yükselmesi ile alakadar olarak piyasada tetkikler yapılmaktadır. Mürakabe bürosunun yaptığı tetkikler neticesinde imal edilmiş ayakkabı satan bazı tüccarların aldıkları mali yüzde 70 kârla sattıkları görülmüştür. Hazır ayakkabı fiatlarında kâr nisbeti tayin edile-meyeceğinden bunların ancak işçilik kalitesi mevzuabahası olmaktadır.

Tüccarların ifadesine göre eşya fiatlarında görülen bu yükselmelerin sebebi hariceten bazı maddelerin gelmemesidir. Halbuki alâkadarların ifadesine göre ise hariceten mal gelmemesi fiatlar üzerinde bir tesir yapmamıştır. Bu fiatların yüksel-mesi sırf kâr yüzdesinin artırılmasından ileri gelmektedir.

Diğer taraftan, eşya fiatlarının yükselişi hakkında yapılan tetkiklere göre normal senelerde 12 lira olan bir ayakkabı 20 liraya, keza 3 lira olan bir gömlek 5 liraya, 50 kuruş olan bir çorap 100/120 kuruşa, 100 kuruş olan bir kıyafet 200 kuruşa, 5-6 lira arasında olan yü-n süveterler 10-12 liraya yükselmiştir. Umumi olarak harbden evvelki normal seneler olan 937-938 senesine nisbetle bugünkü fiatlarda % 70 nisbetinde bir yükselme kaydedilmektedir.

Gece meyhaneye girdiğini hatırlıyor, sabahleyin ayılınca kendisini karakolda bulmuş

Nuri isiminde bir şoför Şehzade başında bir yerde rakı içmiş ve zil zurna sarhoş olduktan sonra, kah-velere girerek, rezalet çıkarmağa başlamıştır.

Yakalanarak, sarhoşluk suçundan dün adliyeye verilen Nuri, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan duruşmasında:

«— Bay hâkimi, bir birahane de içtiğimi hatırlıyorum. Fakat, sabahleyin gözümü açtığı zaman, karakoldaydım. Bu arada ne olmuş, ne bitmiş, bilemiyorum.» demiştir. Hâkim, duruşma sonunda suç-luyu 5 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Finlandiyaya sevkedilecek mallar

Finlandiya ile Türkiye arasındaki ticaret mukavelesi ahkâmına tevfi-kan Finlandiyaya satılacak olan 2 milyon kilo tütünün, İzmir tütün piyasası açıldıktan sonra teslimi müm-kün olabilecektir. Diğer taraftan gene Finlandiyaluların memleketimizden satın alacakları 2 milyon kilo kuru yemişin de derhal sevki istenmektedir. Anlaşmada ikinci listeye dahil olmaları alacaklar arasında Finlandiyanın Türkiyeden fazla miktarda zeytinyağ, zeytin vesaire talep ettiği bildirilmektedir. Bu talepler de piyasa müsaid bir fiat bulabilirse serbest dövizle yerine getirilebilecektir.

Hapishaneden kaçan katil henüz yakalanmadı

Bayramın ikinci günü çok cür'etkârane bir şekilde firar eden suçlunun meşhur kesik baş cinayetinin faili olduğu anlaşıldı

Bayramın ikinci günü, tevkifhanede bir firar hâdisesi olduğuna, Mustafa adında bir katilin hapis-hane binasının damından arsaya uzattığı ip vasıtasıyla firar ettiğini dün yazmıştık.

Vak'a etrafında dün edindiğimiz mütemmin malûmata göre; firarı katil, Merdivenköyündeki kesik baş cinayetinin failidir.

Azılı katil, bundan 6 ay evvel beraber çalıştıkları Kadıköy temizlik amelesinden Mevlüdü parasına tamaan Merdivenköyüne Sahrayice-did arasındaki tenha bir mer'ada öldürmüş, bundan sonra zavallı a-melenin başını vücudünden ayıra-rak cesedinin kesik yerlerini başka, başka taraflara gömmüştü.

Katil Mustafa, bu hunharca hareketele bir müddet cinayetini gizleyebilmiş, fakat az sonra adliye ve zabıtamızın müşterek faaliyeti ve tetkikleri neticesinde, kaçtığı Kas-tamonuda yakayı ele vermiştir.

Kastamonudan şehrimize getirilen katil, adliyece yapılan ilk iş-tievabında; işlediği bu müthiş ci-nayeti itiraf etmiş, ancak namusunu kurtarmak maksadile bu fiili itirak ettiğini söylemiştir.

Gümrüklerdeki konuşmen-tosuz malların piyasaya arzı için hazırlık'lar

Muhtelif cenebi memleketlerinden gelecek konuşmen-tosuz malların piyasaya arzı için hazırlık'lar

Muhtelif cenebi memleketlerinden gelecek konuşmen-tosuz malların piyasaya arzı için hazırlık'lar

Haber aldığımız göre, Gümrük ve İhtisariyat Vekâletile Ticaret Vekâleti bu hususta müştereken tetkikat yapmakla meşguldürler.

Piyasada muhtelif maddelere ait ihtiyacı nisbeti Ticaret Odası tarafından tesbit edildikten sonra gümrüklerdeki konuşmentosuz eşyaların ithal formaliteleri ikmal edilerek bunlar derhal piyasaya arz olunacaktır.

Bu suretle piyasada bir kısım eş-yalarda hissedilen eksiklik nisbeten izale edilmiş bulunacaktır.

Namık Kemal sergisi kapandı

Büyük vatanperver şair Namık Kemal'in doğumunun 100 üncü yıl-dönümünü münasebetle geçen ay için-de İnkilâp müzesinde açılan sergi dün kapanmıştır. Sergi üç hafta içinde beş binden fazla ziyaretçi tarafından gezilmiştir.

Galatasaraylıların toplantısı

Galatasaraylılar Cemiyetinden: 5/1/1941 Pazar günü yapılacak il-lân edilen yıllık umumi heyet top-lantısının ekseriyet hasıl olmasından dolayı 12/1/1941 Pazar günü saat 16 ya bırakıldığı cihetle aza arkadaş-ların mezkûr gün ve saatte Beyoğlu, İstiklâl caddesi Residpaşa han birinci kat cemiyet merkezine teşrifleri.

Hırsızlık eden 3 kıpti kadın

Sirkedeki gümrük ambarından kok kömürü çalarak çuvalara dolduran Meryem, Havva, Süde isimlerinde 3 kıpti kadını yakalanıp, adliyeye ve-rilmiştir.

Suçlular, Sultanahmed birinci sulh cezada yapılan muhakemeleri sonun-da birer ay hapse mahkûm ve derhal tevkif edilmişlerdir.

Fakat müteakib adli tahkikat fir- rari Mustafanın, Mevlüdü parasına tamaan öldürdüğü yolunda inkişaf etmiştir.

Bu yolda neticelenen tahkikat evrakile ve idam talebile ağırceza mahkemesine sevkolunan katil, ö-lüm cezasından yakasını kurtarmak için bu sefer de delilik iddia etmiş ve bu sebeble de bir müddet adli-tib müessesesinde müşahede altında bulundurulmuştur.

Buradaki müşahadesi neticesinde, Mustafanın aklı hiç bir malîyeti bulunmadığı, bilâkis ceza ehliyeti tamamen haiz olduğu anlaşılmıştır. Bu suretle ölüm cezasından yakasını kurtarmayacağı anlıyan katil, nihayet bayramın ikinci günü tevkif-haneden çok cür'etkârane bir tarzda kaçmıştır.

Müddeumumilik firar hâdisesinin tahkikatile dün de meşgul ol-muş, tevkifhane idaresinde lâzım gelen tetkiklerde bulunarak alâka-darların sorgularını yapmıştır.

Diğer taraftan zabıta da vak'a ile ehemmiyetli surette meşguldür. Az- zılı katilin kısa bir zaman zarfında ele geçirileceği kuvvetle muhtemel-dir.

Büyük şehirlerdeki hesap mütehasısları kadrosunun artırılmasına karar verildi

Maliye Vekâleti tarafından ev-velce ihdas edilmiş olan hesap mü-tehasısları kadrosunun, bilhassa kontrola tâbi sınaî müesseseleri ve ticarethaneleri fazla bulunan İstan-bul, Ankara, İzmir, Adana, Sam-sun gibi büyük şehirlerde, ihtiyaca kâfi gelmediği görülmüştür.

Vekâlet bunun için, sırf bu bü-yük şehirlerde vazifelendirilmek üzere hesap mütehasısı muavinleri alınmasını kararlaştırmıştır. Yüksek mektep mezunları arasından müs-a-baka imtihanı ile alınacak bu mü-tehasısı muavinleri, evvelâ, büyük şehirlerdeki hesap mütehasısları ya-nında staj göreceklere. Bu staj-dan sonra kendilerine müstakillen vazife verilecektir.

Eminönü Halkevinde konferans

Eminönü Halkeviden: 13.1.1941 Pazartesi günü saat 18 de Üniversite Edebiyat Fakültesi Doçent-lerinden Sabri Esad Siyavuşgil Evi-mizin Çağaloğlundaki salonunda (E-debiyatımızda tabiat) mevzuunda bir konferans verecektir. Davetیه yok-tur.

Ankara ilâve katarları

Bayram sonu münasebetile İstan-buldan Ankara'ya, yolcu izdhamını önlemek ve yolcuların istirahatini tem-min maksadile bugün ve yarın iki ilâ-ve katar tahrik olunacaktır.

Bugün Haydarpaşadan Ankara'ya 9 ve 19 elspreslerinden başka 14, 25 ve 15.15 de iki muhtelif katar kalka-caktır.

Başına balye düştü

Şamandıraya bağlı «Aksu» vapu-runu mal yüklemekte olan 1230 nu-maralı mavnanın kaptanı Rasim, dün vinçten kopan bir balyanın başına isabetile ağır surette yaralanmıştır. Yaralı kaptan tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, vak'a etrafında tahkikata başlanmıştır.

Tütün piyasası önümüzdeki hafta açılıyor

Bu seneki mahsulden alacak memleketlerin başında Ame-rika, İngiltere bulunuyor. Almanlar, Finler, Romanyalılar da tütünlerimize talib

Tütün piyasası önümüzdeki hafta içerisinde açılacaktır. Bu münasebetle memleketimizden tütün alacak olan birçok cenebi firmaları faaliyete geçmişlerdir. Bu seneki mahsulden fazla miktarda tütün alacak memleketlerin başında Ame-rika ve İngiltere bulunmaktadır. Diğer alıcılar arasında Almanya, Finlandiya, Romanya, Filistin ve Ho-lânda vardır.

Bunlardan başka Fransızlar da tütünü almaya talib olmuşlardır. Diğer taraftan Macaristanla Buda-peştede yapılmakta olan ticari konuşmalar neticelendiği takdirde bu memleketle de fazla miktarda tütün satılacağı bildirilmektedir. İsveçle ticaret anlaşması feshedilmiş oldu-ğundan, bu memleketin bizden alacağı tütünler için ayrıca görüşmeler yapılacağı da mevzuabahası olma-ktadır.

İş ve alacak yüzünden iki kanlı kavga

Dün şehrimizde iki yaralama vak'ası olmuştur. Beyoğlunda, Meş-rutiye caddesinde oturan Niyazi ile aynı yer sakinlerinden Nazım dün bir alacak meselesinden dolayı kavga etmişler. Bu esnada Nazım, Niyaziyi bıçakla vücudünün mütead-di yerlerinden ağır surette yaralamıştır.

Yaralı, baygın bir halde Beyoğ-lu Hastanesine kaldırılmış, hâdiseyi müteakib kaçan cariî bir müddet sonra zabıta tarafından yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Taksimde Kristal gazinosunda garson Eminle arkadaşları Tahir ara-sında bir iş meselesinden kavga çıkmış, neticede Tahir, Emin'i bı-çakla bacağından yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, Tahir yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir.

İstiklâl lisesinden yetişenlerin toplantısı

İstiklâl lisesinden yetişenler cemiyeti, önümüzdeki Çarşamba akşamı Eminönü Halkevinde bir mü-sameret tertib etmiştir. Bütün mezunların aileleriyle beraber iştirak edecekleri bu toplantıda eski ve yeni mezunlar söz söyleyecekler, mekteb hatıraları anlacak, bir konser verilecek, Halkevi gösterit kolu tarafından da «Hissecişayia» komedisi temsil edilecektir.

Eminönü Halkevi orkestrasının konseri

Eminönü Halkeviden: 12/1/1941 Pazar günü saat 15 te Evimiz orkestrası mutad olan ayık konserini Çağaloğlundaki salonumuz-da verecektir.

Arzu edenler davetiyelerini Ev bü-rosundan alabilirler.

Bir yangın başlangıcı

Sirkedeki, Ankara caddesinde 186 numaralı, Hilmiye aid ahi dükkâ-nından dün yangın çıkmışsa da, it-faiyenin vaktinde müdahalesi ateş büyümeden söndürülmüştür. Yangın ne suretle çıktığı zabıta tahkik edilmektedir.

Şişli Halkevinde konferans

Şişli Halkeviden: 12/1/1941 Pazar günü saat 15 de Halkevimizde Bedri Nedim Göknâl tarafından (Yeni Cihan Harbi karşı-sında Türkiye) mevzuunda bir kon-ferans verilecek ve gösteri subemiz tarafından da bir komedi temsil e-dilecektir. Herkes gelebilir.

Yeşillilerin çayı

Yeşillay gençlik şubesi, dün öğleden sonra Maksim salonlarında bir çay toplantısı tertib etmiştir. Yeşillaya mensub birçok gençlerin hazır bul-duğu bu toplantı saat 20 ye kadar samimi bir hava içinde devam etmiş-tir.

Şehir Tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında

Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da APTAL

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da Paşa Hazretleri

Yeni keşif icat ve tetkikler

(Bastaraftı 2 nci sayfa-da) 60 yuları 20 milyar dolara yakın bir para...

İtalyanlar kaç kilometrelik cephe de çarpışıyor?

Fransanın inihilâni müteakib İn-gilterenin sulh yapmak mecburiyet-inde kalacağını sanan İtalya, bü-yük bir fırsatı kaçırmamak mülâha-zasına harbe girmekte büyük bir-istisnal göstermişti.

Fakat, sonradan cereyan eden hâdiseler İtalyanın bu hükümler-inde yarıldığını gösterdi. Şimdi İtal-ya, bin bir yokluk ve mahrumiyet içinde, binlerce kilometre tutan bir çok cephelede harbetmek mecbu-riyetindedir. İtalya, müteakibe ak-dettiği Fransa ve Fransa müstem-lekelerine aid 1500 kilometre; So-mali ile olan 1,310 kilometrelik hudud hariç olmak üzere (çünkü bugün buralarda fiilen harb bitmiş sayılmaktadır) 4150 kilometrelik bir cephe üzerinde harbetmek mecburiyetindedir. Bu cephenin 228 ki-lometresi Arnavudluk ve Yunanistan arasında; 270 kilometresi Libya ve Mısır arasında; 2300 kilometresi İtalyanın şarki Afrika müstemle-kesi ile Sudan arasında; 1350 kilo-metresi şarki İtalyan Afrika'sı ile Kenya arasında uzanmaktadır.

İtalyanın denizlerdeki cephesine gelince, bunlar da 15377 kilomet-re uzunluğunu bulmaktadır. Bura-ya, İtalya sahilleri, İtalyanlara aid adaların sahilleri, (8572 kilomet-re); Arnavudluk sahilleri (404 kilometre), Oniki ada sahilleri (400 kilometre); Libya sahilleri (1850 kilometre); Eritre sahilleri (1070 kilometre), Britanya Somalisi sa-hilleri (680 kilometre), İtalyan Somalisi sahilleri (2400 kilometre) dir.

Hergün

(Bastaraftı 2 nci sayfa-da) si takdirde yazmaz veyahud ısrar etmezdim.

İdare kendisini müdafaa için, Tü-nelin kayışından, tramvayın da te-kerleğinden bahsediyor. Eğer bunlar mazeretle, idare haklıdır. Bence bunlar mazeret değil, belki de suç kendisidir. Türkiye, Cihan Harbinde dört sene üç taraftan (hattâ, üç ve üç çeyrek taraftan!) mahsur olarak yaşad. Bununla beraber, Tü-nelin kayış tehlikesi olmadı ve hiç bir zaman bu basit varagel aleti, kapılarını dokuzdan evvel kapa-madı. Eğer Tünel idaresi, eski idare olsaydı, bugün gene tıkr tıkr do-kuz kazar işler ve tasarruf için günde yarım saat çalmıya lüzum hissetmezdi. Çünkü, o zaman işle-ten şirket için elden imtiyazın git-mesi korkusu vardı. Bugünkü idare için ise böyle bir korku yoktur.

Aynı şeyi, tramvay için, elek-trik için, havağazi için de tatbik e-debiliriz. Eğer tramvay idaresi, e-lindeki yağlı kuyruğa sımsıkı ya-pışmış bir şirket olsaydı şimdi hiç bir malzeme bühranı duymazdı. E-linde her şey bulunur ve belediye tarafından sıkıştırıldıkça hatta her-gün yeni bir araba çıkarabilirdi. Fakat bugünkü idare için bu işde de öyle bir korku yoktur.

Bu işletmelerin devlete geçmiş oldukları tarihten kısa bir zaman sonra bu idarede bulunan ahvale vâkif dostlarından birine işlerin nas-ılı gittiğini sormuş ve o zamandan-beri daima hatırmada kaian su ce-vabı almışım: «Şimdilik iyi. Fakat, malzeme ihtiyacı yoktur. Bir zaman sonra, malzeme bühranı olur ve hatlar çalışmazsa hayret etmeyi-niz!»

Destunun, bana çok evvel ha-ber verdiği bu bühran, işte bir za-mandanberi gelmiş bulunuyor. Fa-kat, sade malzeme bühranı değil, işin içinde idare bühranı da var. Hikâye ettiğim hâdiseye malzemenin değil, idarenin bühranını gösterir. İdare bühranına bir misal olarak şu taze misali zikredebirim: Evvelki akşam, bir hat üzerinde yüksek rüt-beli bir hat memuru, tramvayda tesadüf ettiği ve tanıdığı bir hanıma kolaylık yapmak için, benim gözü-mün önünde, vatmana, istasyon ol-mıyan bir noktada:

— Bağlat

Emrini verdi. Vatman da arabayı durdurdu. Tramvaycılığın yirmi se-nelik tarihinde bu vak'ayı ilk defa görüyorum ve tramvay müdürlüğü-ne haber veriyorum ki idarenin ni-zami tehlikesidir. Eski belediye ru-hu tramvay idaresine de giriyor.

Bu tehlike, malzeme ihtiyatsız-lığından daha büyüktür. Çünkü bu defaki misalde, bozulan cansız mal-zeme değil, canlı malzemedir!

Muhittin Birgen

SPOR

Bugün yapılacak lig maçları

İstanbul lig maçlarına bugün Kadıköy ve Şeref sahalarda devam edilecektir.

Bu haftanın en cazib oyunları Beyoğlusporla İstanbulspor, Beşiktaş ile Beykoz arasındaki.

Beyoğluspor - İstanbulspor

İstanbulspor son haftalarda ka-tineteler almağa başlamıştır. Bugün Kadıköy sahasında yapacağı maçı Beyoğluspor'dan ziyade kendisi için ehemmiyetlidir.

İki takım arasında bir puvan fark vardır. Bu maçta büyük heyecan doğuracaktır.

Fenerbahçe - Süleymaniye

Süleymaniye ile Fenerbahçe ara-sındaki oyunun ehemmiyeti artık tamamen ortadan kalkmıştır. Süleymaniye bu kabil takımlar karşısında nasıl bir netice alacağını müddetle Fenerbahçenin ise bu maçı kazan-mak için endişesi büyük değildir.

Vefa - Altıntaş

Altıntaş, bu maçta Vefa için ol-dukça ciddi bir rakibidir.

Vefanın bütün dikkatini toplu-yarak yapacağı bu maç yabana atılmıyacak bir oyun sayılmıyacaktır.

Galatasaray - Topkapı

Ankara'da yaptığı iki maçtan de-nen Galatasaray için bu oyun, ikinci devredeki dönüm noktasının de-vamı olacaktır.

Galatasarayın bu maça icab eden ehemmiyeti vermesi iyi bir zevk te-min edecektir.

Beşiktaş - Beykoz

Lig lideri Beşiktaş zorlucağak bir oyun sayılan Beykoz maçı mutlaka enteresans olacaktır.

Beşiktaşın hiç fena puvan alma-dan kıskanç isteyeceği oyunlardan birisi de bu maçıdır. Beşiktaş, Bey-koz maçı her zamanki zevkini mar-fafaza edecektir.

Ömer Besim

Galatasaray Ankara'da ikinci galibiyet kazanarak döndü

Galatasaray takımı Ankara'da kazandığı ikinci galibiyetten sonra dün sabah şehrimize dönmüştür.

Galatasaray, Maskesporla yaptığı maçı da 3-0 kazanmıştır.

Bu maçın ilk devresi 0-0 beraber-re bittiği halde Galatasaray ikinci devrenin 20 inci dakikasında Arif'in şütle birinci golü yapmıştır.

Bu sayıdan sonra üstüste Arif'in gol daha yapmış, Galatasaray ma-çı bu suretle 3-0 galib olarak bitir-miştir.

Gülle atma müsabakaları

Atletizm ajanlığından: 12/1/94 tarihinde saat 10,30 da Beyoğ-lu Halkevinde dahili gülle atma müsabakaları yapılağında iştirak e-decek atletlerin orada atletizm ajanlığına müracaatları lâzımdır.

Müsabakalar üç kategori üzerinde yapılacaktır.

Müsabaka başladıktan sonra yapılacak müracaatlar nazarı itibâ- alınmıyacaktır.

Basketbol turnuvası

Eminönü Halkevi 12 Kânunusana- bir basketbol turnuvası tertib edilecektir.

Müsabakanın kayıt müddeti 9 Kânunusani'de bitecektir.

Kız mektepleri voleybol şampiyonası

Kız Mektepleri Voleybol Heyeti'nin den:

13/1/1941 Pazartesi günü Eminönü Halkevi salonunda yapılacak maç-lar:

Kandıllı Lisesi - Şişli Terakki Lisesi saat 14 hakem S. Açıkokey.

Boğaziçi Lisesi Erenköy Lisesi saat 14,30 hakem S. Açıkokey.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

Hasan bey — Balkan-larda kiş bu sene çok şid-detli. ... Hamdotsun-bizde mahrukut buhranı yok. — Nereden akladın Ha-san bey? Hasan bey — Geçen sene şehrin açışlandırıl-ması için dikilen fidanla-ra baktım, hepsi yerli ye-rinde!

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında Gündüz saat 15,30 da Akşam saat 20,30 da Paşa Hazretleri

Muhittin Birgen

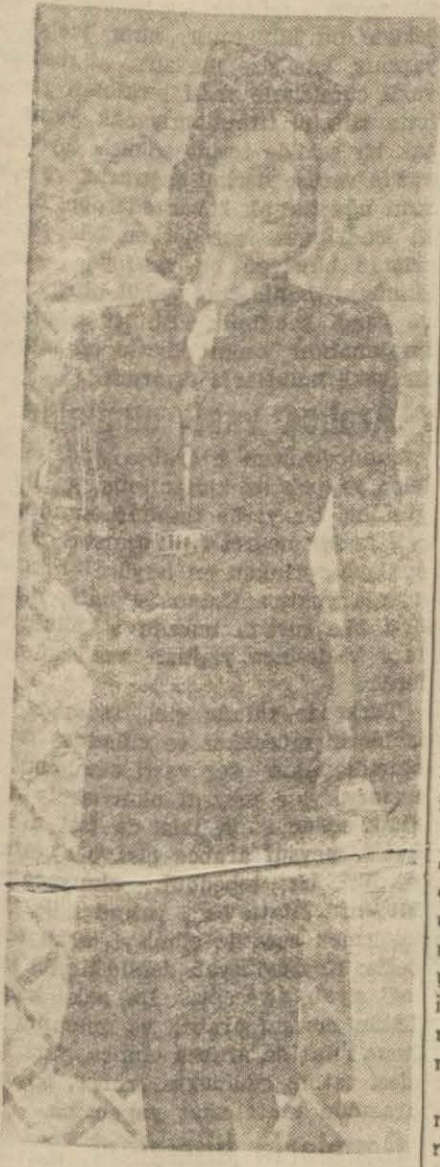
BUGÜN Kadıköy OPERA sinemasında Fevkalâde program olarak mevsimin 2 büyük filmi birden

1 — SEVEN KADIN HEDDİ LAMAR — ROBERT TAYLOR

2 — ARIZONA KAHRAMANI NANCY KELLY — CESAR ROMERO tarafından.

KADIN

Satenle süslenmiş
şık bir tayyör

Bu güzel tayyörün kumaşı siyah yünüdür. Göğsüne ince çizgiler halinde siyah saten geçirilmiştir. Bu satenden çizgilerin iki diğeri arasında bir pırlıtı gibi görüldüğü hoş bir tesir yapacakları muhakkak... Bunlara da ufak siyah metal yuvarlakların şıklığı ilâve edilince bir tayyörden beklenecek en orijinal güzelliğe ulaşılacağı muhakkaktır. Dilimli yaka açığı, bir yanından plı kaseli düz dar etek başları birer şıklık sayılabilirler.

Pratik bilgiler

Çocukların çoğu sütü sevdiği halde bazıları onu ağzlarına koymak istemezler. Halbuki süt; çoğunun en mükemmel gıdasıdır. Ona ne yapıp yapıp sütü sevdirmelidir.

Alâlade sütü içmek istemiyen yavrular için bir defa da şu «karamelli süt» tecrübesini yapınız. Muvaffak olmak ihtimali çoktur. Sütü bir yanda kaynatırken bir yanda da temiz bir maşayı kuvvetli bir ateş üstünde kıpır kırmızı kesilmeye kadar kızdırınız. Ve maşanın üstüne her bardak süte 2 şeker hesabına birkaç şeker diziniz. Maşa kızınca bu şekerler hafifce yanar. Hemen süttün içine atarsınız. Böyle yaz bir dumanla beraber tatlı bir karamel kokusu etrafa yayılır. Bu koku ve bu değişik manzara çocuğa bir süt iştahı verir.

Sakızlı muhallebi

2 kilo süt. Bir tutam sakız. Bir çay fincanı niğasta. İstenildiği kadar şeker. Süt kaynatılır. Niğasta 2 bardak kadar suda ezilir. Ateşteki süttün içine karıştırılarak karıştırılır. Sakız onu gibi dövülür. Bir çimdik tuzla birlikte muhallebiye ateşten indirileceği sırada karıştırılır. Tabaklara dağıtılıp soğuyunca üstüne kestirilmiş şeker gezdirilir.

«Son Posta»nın edebî romanı: 57

Aşkla Oynanmaz!

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

— Şimdi havalı bırakalım da hakikate dönelim. Burada beş dakika daha kalabalık Nesrinle karşılaşabiliriz. — Haklı var, haydi gidelim. İki genç kız, son bir defa daha beyaz vapura hasretle baktıktan sonra ağır adımlarla, âdeta istemiyerek nihata çıktılar. Aradan birkaç dakika geçmişti. Nesrin elinde küçük bir çanta ile vapura yaklaştı, fakat bileti ve pasaportu olmadığı için yukarı çıkmadan kalabalık arasında durdu, yalnızdı. Kendisinin maruz kalabileceği hakareti annesinin görüp üzülmemesi için onun vapura kadar kendisine refakat etmesini istemiyordu, onunla evde vedalaşmıştı. Ni-

Askerî Tetkikler

Fransa neden
bukadar
çabuk
mağlûb oldu

— 18 —

YAZAN:

Emekli General

H. S. ...

General Veygandın icraatı

Fransız hükümet ve milletinin ve Fransanın dostlarının bütün ümidleri Gamelin yerine gelen yeni genel kurmay başkanı ve bütün harp sahalarının baskomandanı General Veygandda idi. Fakat o, kumandayı deruhde ettiği 20 Mayıs tarihinde yani Fransa muharebesinin on birinci gününde, Fransız cephesini ikiye bölmüş buldu. Ve onun için bütün mesele, şimaldeki birinci ordular grupları Fransız ordusu büyük kısmı arasında yeniden irtibat tesis etmekte.

Bunun için General Veygand evvelâ vaziyeti gözle görmek istedi. Ve bu maksadla 21 Mayısta bir uçağa binerek şimal ordular grubuna gitti. Belçika kraliçe, ordular grubu kumandanı General Bilotte ile ve İngiliz ordu kumandanı General Gort ile görüşti. Bu müzakerelerden şu plân çıktı:

Belçikalılar, cepheleleri doğuya müteveccih olmak üzere, Yser nehrine geri giderek burasını müdafaa edecekler. Birinci ordular grupundaki İngiliz ve Fransız (birinci) orduları, 8 tümenle, umumiyetle cenuba doğru, Cambrai - Bapaume hattına taarruz edecekler.

İngiliz donanması bu harekete yardım edecek.

Düşmanın acı müthiş rahnenin öbür tarafından da, 6 ncı ve 7 ncı Fransız ordularından teşekkül etmekte olan yeni üçüncü ordular grubu şimal istikametinde taarruz edecek ve bu suretle 20 de Lens'e giren yarmayı ve Ailette kanalına kadar genişleten Almanlar, iki yanlarından yakalanarak imha edileceklerdi.

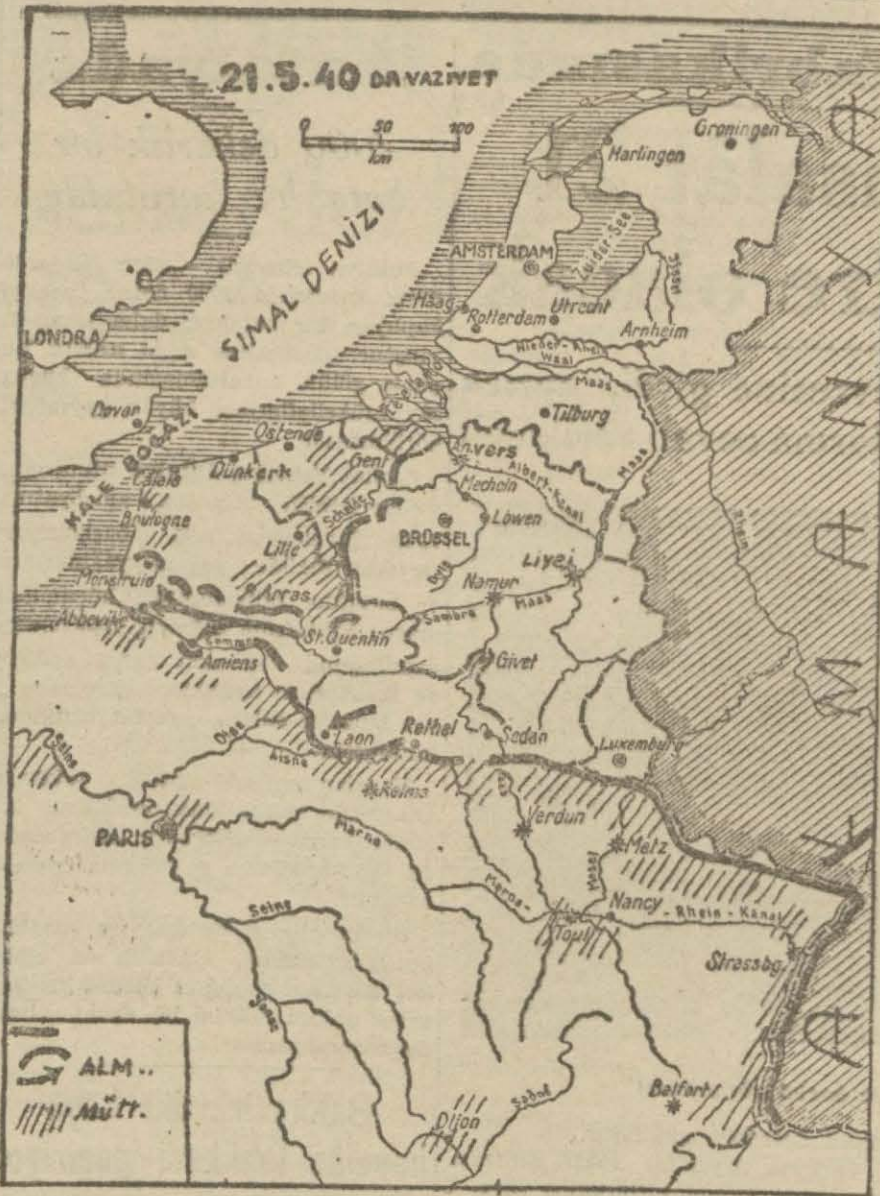
Lüzumlu ve güzel bir plân

Plân doğru idi, hem de zarurîydi. Bu muharebelerin cereyan ettiği sırada, biz günü gününe vaziyeti yazarken de, zaten Fransızlar için yapılacak yeğane şeyin bundan ibaret olduğunu defaatla anlatmağa çalışmıştık. Fakat bu hareketin muvaffak olması için pek mühim ve esaslî bir şart vardı, o da süratli. Hem de pek acele etmek lâzımdı.

Almanlar Sedandan ve Sedan ile Namur arasında, Meuse nehrini müteaddid yerlerden geçerek Alman cephesini yaraladı. Altı gün geçmişti. Onlar durmadan garbe doğru yürüdüler ve 18 Mayısta Somme nehrine bile vardılar. Ondan sonra da durmuyarak denize doğru yürüdüler ve şimal ordular grubunu Fransadan ayırdılar. Onları şimdi yarmanın içine piyade tümenleri de getirerek mütemaddit artıyorlar. Bu suretle gelecek her yeni güne, Fransız plânının tabkisi yalnız biraz daha güçleşecektir. Bunun için, iki taraftan yapılacak taarruz taahhüt etmek lâzımdı.

Tabiatkatta herşey mahvoluyor

Vaziyet, isticali bu suretle zarurî kılıyorken göreceğimiz ki müteaddid vakitlerini birbir çesid tali şeylerle geçirdiler ve bu iki taraflı taarruz bir türlü yapılamadı. İşte taarruz

ALM. Mütt.

edilip muvaffak olunmamış değildir ki Fransız sübay ve askerî harbetmediğinden veya harbetmek istemediğinden dolayı Fransa mağlûb olmuş olun. Böyle bir hükmün kaba bir iftiradan başka bir şey olmadığına şüphe yoktur. Mütteliklerin, kararlaştırılmış ve emredilmiş taarruz neden yapamadıklarına gelince bunun da sebebi mütteliklerin büyük kumanda heyetinin bu gibi fevkalâde hallerde mes'uliyeti deruhde ederek kendiliklerinden sürat ve şiddetle hareket etmek ve her an değişebilecek olan muharebe vaziyetlerine uygun düşecek en kat'i ve mes'uliyetli kararları ve tedbirleri tereddüd etmeden almak için yetimmiş olmalarıdır. Onlar hâlâ hat ve siper muharebelerinin batı inkisafına uygun tedbirlerle meşgul oluyor ve bu suretle yalnız muhtemel bir galebe fırsatını kaçırmakla kalmıyor aynı zamanda felâket ve izmihlâl uçurumuna doğru yuvarlanıyorlardı.

Birinci ordu grubu kumandanı General Bilotte, Veygandın icraatından dönerken, onun bindiği otomobil bir kamyonla çarptığından, başından ağırca yaralanmış ve nakledildiği hastanede vefat etmişti. Bu sebeble birinci ordu kumandanı General Blanchard, onun yerine ordu grubu kumandalarını vekâleten deruhde etti.

General Veygand gelince, düşmanın havaya tamamilâ hâkim bulunması dolavisiyle, uçakla dönenlere deniz yolu ve bir torpidobot ile 21/22 geçesi Paris'e dönebildi.

22 Mayısta, Veygandın umumî karargâhında, Fransız başvekil Paul Reynaud'nun, İngiliz başvekil Bay Winston Churchill'in hazır buldukları bir konferans oldu ve dün kararlaştırılan projeye tasdik edildi. İmzalanan mazbata da şimalden cenuba takriben İngiliz ve Fransız tümenleri yapılacak olan taarruzun «şüphesiz yarın» kaydile mümkün «nerde» erken yapılması tasir olunmuştur. Bundan başka muharebenin devamınca, İngiliz uçak kuvvetlerinin gece ve gündüz mümkün olan bütün yardımları yapacakları bu mazbatada teyid olundu. Görülüyor ki, henüz her şey kaybolmamıştı. Fakat icraata gelince

bambaşka şekiller hâsi olmağa başladı. Meselâ cephe kumandanı General Georges'in, yeni Fransız üçüncü ordular grubunun şimalde doğu yapacağı taarruzu hazırlamak maksadıyla verdiği emirde görüldü ki bu taarruzu yalnız General Frère kumandasındaki vedinci ordu yapacaktır; o da, lâzım olan kuvvetleri topladıkta ve Somme nehrinin de cenubunu Almanlardan temizledikten sonra. Bunun sağındaki General Touchon'un altıncı ordusuna ki - bunun kuvvetleri hemen hazır - yalnız Aisne'yi müdafaa etmek vazifesi verilmiştir. Daha sağıdaki ikinci ordu da, Sedan üzerine bir tesbit taarruzu yapacaktır. Görülüyor ki Veygandın hayatı pahasına yaptığı uçak teftiş seyahati neticesinde, en salâhiyetli dört kumandan, bir kral ve ertesi gün de iki basvekilin istirakile kararlaştırılan ve kat'iyet kesbeden büyük ve hayati bir plân tabkisi sahasına intikal edince hem geçiyor ve hem de cılızlaşıyor.

Felâket uçurumuna doğru

Zaten taarruzun şimalden yalnız 8 tümenle yapılması kâfi değildi. İngiliz ordusu 10 tümen, birinci Fransız ordusu da bir kale, dört normal ve üç motörlü piyade tümeninden mürekkep idi. Birinci ordu ile beraber, iki makine tümeninden mürekkep bir de süvari kolordusu vardı. Belçika ordusunun 7 piyade ve iki süvari tümeni mevcuddu. Bu suretle şimal ordular grubunda, yedinci ordunun Belçikalıların en sağında bıraktığı 60 tümen de dahil olduğu halde, ceman 28 tümen bulunduğuna anlaşılır ki, bu kuvvetten, bu derecelerde hayati bir taarruz yalnız 8 adedinin istirak ettirilmesi zaten şimal ordular grubunda bu taarruzun muvaffak olamayacağına evvelden bir fikir hâsi olduğunu gösterir. Halbuki lâzım olan şey, bu ordular grubunun, Belçikalılar da dahil olduğu halde, bütün kuvvetle cenub batı istikametinde taarruz ederek kendine yukarı Somme nehrine doğru yol açması idi. Bu sebeble onun Yser nehri Valenciennes - Yperen cephesinde bırakacağı kut'alar ancak aşırı aracı kuvvetlerden (Devami 8 inci sayfada)

Hâdiseler Karşısında

Hilesiz, ihtikârsız tarafından

Meraklı geldi:
— Bu seferki gelişin bayram tebriki için olsa gerek.

Demim, masamın yanındaki sandalyayı çekip oturdum:
— Bayram tebriki biraz mufassal olacağı benziyor.

— Hayır canım merak ettim.
— Neyi merak ettin? Kurban kesmedim mi? Kesmedim.

— Onu merak etmedim. Bir gazete aldım da...

— Anlaşıldı... Dünya ahvalini merak ettin. Bir gazete aldın. Okudun, merakın zail oldu.

— Hele okuyayım da sen de meraklanacaksın.

— Hiç zannetmem, fakat oku...

— Şimdi gazetenin birinci sayfasında okuyorum.

«Kasabalar sağır etti fiatını da yükselttiler. Bir taraftan da mürakabe komisyonunun tayin ettiği et fiatlarını değiştirmeye çalışıyorlar.»
— Adam sende, bunda merak ede-

cek ne var ki! Et bulamazsan peynir yersin.

— O, benim de aklıma gelmişti amma gene merak ettim. Hele bak aynı gazetenin ikinci sayfasını çevirdim, okuyorum:

«2571 teneke peynir varken satmayı halka sıkıntı çekiyorlar.»

— Elminden ne gelir Meraklı, artık mum yakıp derdine yararsın!

— Merak ettim, peynir havadisinin yanı başında bir başka havadis daha var:

«Hileli kibritler!»

— Merak ettim, mum yakıp derdimize de mi yanamiyacağız?

Meraklı ayağa kalktı:

— Ben gidiyorum.

— Nereye?

— Söyle biraz çarşığı pazarı dolaşacağım.

— Bir şeyler alacaksın galiba?

— Evet; hilesiz, ihtikârsız tarafından bir selâm veren olursa alacağım.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Öküzleri böceklerden korumak için

İspanyada bazı köylerde, öküzlerin başlarını, böceklerden korumak için, koyun postlarıyla örterler.

Takke ceblerinde ne'ler taşır?

Filipin adalarının, Ban Vok kabilesinde genç kızların başlarına giydikleri takkeler ceplidir. Genç kızlar sigaralarını, paralarını ve mücevherlerini takke ceblerinde taşır.

Çinde soy adları

Sang ve Vang Çinlilerde soy adlarıdır. Çinde Sang ve Vanglar aşağı yukarı müsavidirler. Ve elli milyon tecevüz etmektedirler. Bu rakamı fazla görmemel, 385 milyon nüfusu olan Çinliler arasında soyadı sayısı dört yüzü geçmemektedir.

Sisten hasıl olan buz

Donmuş göller üzerindeki buz tabakaları yalnız göllün suyundan hasıl olma değildir. Sisli havalarda, sis de ayrıca iki milimetre kalınlığında buz husule getirmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Konyada Bay H. Y.:

«Zevcenizi, mütehasıs bir doktora muayene ve tedavi ettirmeniz lâzımdır. Şunun bunun tavsiyeleri, ilaç tarifleri iyilikten ziyade fenalık husule getirebilir.»

Balıkesirde Bayan Me. Se.:

«Amcanızla her şeyi konuşabileceğiniz, onun doğru görüşü bir kimsede olduğuna mademki kanaatiniz vardır, ilk fırsatta kendisini görünüz, bana yazdıklarınıza ona anlatınız, babanız üzerinde nüfuz olduğuna göre herhalde onu ikna edecek, ve aile arasında dargınlık çıkmadan bu meseleyi sizin düşüncünüzü şeklide —ki ben de bu şekli doğru buluyorum— halleder.»

Bayan S.:

«Evlennemem, ölüncüye kadar bekâr yaşamış erkeklerle, ve kadınlara tesadüf edilir. Fakat bunlar pek azdır. Tanıdıklarınızı düşününüz, muayyen bir yaştan sonraki yaşların hemen hepsi evlenmiş, birer aile kurmuşlardır. Bu hal bir kanunu tabiat hükmünde addedilebilir. Çerç evlendikleri halde mes'ud olmuyolar, evlilikten her zaman şikâyet edenler mevcuddur. Fakat niçin hep onları dinliyor, onlarla alâka edebiliyorsunuz?»

Evlenmiş ve mes'ud olmuş insanlar yok değil ki, biraz da onları dinleyin, onlarla alâkadar olun. İyi misallerin fena misallere nisbetle pek fazla olduğunu göreceksiniz.

TEYZE

ziyeti hâkim olmağa çahşarak ilâve etti:

— Hemen yukarıya çıkalım, karamanıza istiraah edersiniz.

Genç adam aynı haşin sesle cevap verdi:

— Yukarı çıkalım demek kâfi değil, koskocaman merdiveni nasıl tırmanacağız.

— Siz size yardım ederiz. Hemşire siz öne geçin, Selim Beyin bir kolundan tutun, ben de arkadan gelirim. Ha, işte Halki de bize yetişti, o da muavenet eder.

Hastabakıcı bir saniye tereddüd etti. Nesrinin hasta ile meşgul olmasına acaba Halide Hanım müsaade eder miydi? Fakat vakit geçiyordu, pek düşünce zaman kalınmıyordu.

— Öyle değil hanımefendi, siz öne geçiniz, Selim Bey sizin kolunuza girsin, Halki Beyle ben de arkasından tutarız. Yalnız dikkat edin, kuvvetiniz var mı?

— Merak etmeyin, ben görünüşüm kadar zayıf değilim.

Filbakıka, Selimin vapur merdivenlerinden çıkmasına öyle meharret ve itina ile yardım etti ki buna tecrübeli hastabakıcı bile şaşmaktan kendini alamadı.

Yatığına uzanırken Selim vücudunun gevşediğini, baygınlığa benzeyen bir rahathığın bütün varlığını kapladığını hissetti ve endişe ile kendisine bakan annesinin karışık teskin etmek ihtiyacını duydu.

— Merak etmeyin, yorgunluktan gelen hafif bir şaşkınlık, simdi geçer.

Aynı dakikada gözleri vazodaki çiçeklere gitti.

— Ne güzel güller! Bu sevimli sürpriz için kime teşekkür etmeliyim?

Halide hanımla Nesrin derhal başlarını masaya çevirdiler. Vazodanın önünde bir kart vardı, üzerinde şu kelimeler yazılıydı: «Sevgili kardeşlerimiz Nesrinle Selime... Mes'ud bulayın seyahatiniz esnasında bizi unutmayın.» İmza yerinde M ve S harfleri vardı.

(Arkası var)

Bereket versin ki Sacide ile Meziyet kraliçelerini yalnız bırakmıyacaklarına dair söz vermişlerdi. Onların sevgi ve sadakatlarına inanılabildi.

Genç kadın bir yandan annesini düşünüyör, diğer taraftan da gözlerle Selimi arıyordu. Onlar gelmedikçe vapura giremezdi, burada beklemek de pek sıkıcı bir şeydi.

Yolcuların ve onları uğurlamağa gelenlerin telaşlı sesleri, gidip gelişleri ortahağa bir arı kovusu üğultusu veriyordu. Nesrin bu partitülardan bir şey anlamıyor, kimseyi görmüyor, bütün kuvvet ve dikkatle etrafı arıyordu. Onu alâkadar eden bir tek kişi idi: Selim.

Vapurun kalkmasına yarım saat kaldığı halde ne Selim, ne de annesi görünmüyordu. Acaba fevkalâde bir şey mi olmuştu? Acaba seyahatten vazgeçmişler miydi? Acaba Nesrin mektubu yanlış mı okumuştur? Hayır, buna imkân yoktu. «Pazaritesi günü saat sekizde nihanda buluşacağız». Bu kat'i talimatı veren Selim, randevuya gelmiye-

cek kadar mühim bir mazereti çikarsa hemen haber yolları.

Dakikalar birer birer geçiyor. Vapurun hareketine yirmi beş dakika kaldı. Ha! İşte geliyorlar...

Nesrin evvelâ Halide Hanımın başını gördü. Selim bir koltuğa oturmuştu. İki adam, koltuğun iki kolundan utunmuşlar, hastayı sarsmadan getiriyorlardı. Zavallı delikanlı, kalın bir palto içinde titriyordu, benzi balmumu renginde idi. Henüz hastaneden çıkmış, bir otomobile buraya kadar gelmişti. Hastabakıcı, elinde bir ilaç şişesiyle onları takip ediyordu. Bu manzara o kadar hazindi ki herkesin gözlemini merhametle çekiyordu.

Nesrin göz yaşlarını yutarak kocasına yaklaştı. Selim büyük bir gayret sarfederek onun elini tutmak istedi amma o kadar kuvvet sızdı ki buna muvaffak olamadı ve birdenbire hırçınlaştı, sert bir sesle: — Çok yorulmuş... dedi.

— Haklısınız var Selim, ilk defa dışarıya çıkıyorsunuz, kolay mı? Bu sözlerden sonra, derhal va-

Memleket Haberleri

Edirne'de

şehir birkaç güne kadar elektriğe kavuşuyor

Edirne (Hususî) — Elektrik fabrikası motor ve dinamlarının kurulumu temin edilerek tekrar faaliyete geçirilmesi için geceli gündüzlü çalışmaya devam edilmekte olduğunu bildirdik. Temizleme ve kuruma ameliyesi bitirilen bir motorlu dinamonun montajı yapılmış ve bir iki gündür tecrübelere başlanmıştır. Bugüne kadar yapılan tecrübeler müsbet neticeler vermiştir. Bugün yapılacak olan son bir tecrübe dahi müsbet netice verirse bugün veyahut yarın şehre kısmi şekilde cereyan verilecek ve bu kısmi cereyan işi yavaş yavaş bütün şehre berrak olacaktır. Aynı zamanda fabrikanın müteakip su feyzanlarından masum kalabilmesi için binada tahkim duvarları inşa edilmekte ve diğer bazı esaslı tedbirler alınmaktadır.

941 bütçesi hazırlandı
Vilâyetimizin 1941 yılı bütçesi hazırlanma alâkâdar dairesince başlanmıştır. Vilâyet umumi meclisinin müzakere ve tasdikine arzedecek olan yeni yıl bütçesinin 1940 bütçesinden farklı olmayacağı tahmin edilmektedir. Bununla beraber 1941 yılı bütçesinde yol inşaat ve tamaratına aid faslın ehemmiyetli miktarda artırılacağı anlaşılmaktadır.

Et fiyatları yükseldi
Son günlerde şehrimizde et fiyatlarında bir yükselme vardır. Bir midedet evveline kadar 40-45 kuruş arasında satılan kırkırık eti bugün 50 kuruştan aşağı satılmamaktadır. Sığır eti de 35-40 kuruş arasında dır. Hayvanların yavrulama zamanı olması dolayısıyla kasablıklar azaldığından bu yükseliş tabii görülmektedir.

Sanayi ve ticaret odası seçimi
Vilâyet sanayi ve ticaret odası meclis azasının yeniden intihabı yapılmıştır.

Yeni teşekkül eden meclis azalarından yeni reis de seçilmiştir. Reislikte, eski reis Rifat Rıza Vardarlı ipka edilmiştir. Ekmeğe fiyatları yeniden tesbit edilecek
Belediye'nin stokunu yarım biteneğine göre, toprak mahsulüleri ofisinden alınacak buğdayların yeni mübayaat bedeli gözönünde bulundurularak ekmeğe nakrânın yeniden tesbiti lâzım geldiği söylenmektedir.

Evvelce bildirdiğim üzere toprak ofisi şehir ihtiyacı için belediye emrine 300 ton buğday tahsis etmiştir. Yeni ekmeğe narhi henüz tesbit edilmemiş olmakla beraber 14 kuruştan aşağı düşmeyeceğini söyleyenler de vardır.

Kışık hediye teberrüleri
Edirne halkının bugüne kadar Kızılay Kurumu şubesi vasıtasıyla kahraman askerlerimize pamuklu minifan, çorap, eldiven, kazak ve fanila gibi muhtelif eşya teberrüatı 3788 parçayı bulmuştur. Bundan başka 330 parça eşya da Etbank, bakır gişetinden gönderilmiş bulunmaktadır.

Göçük belediyesi varidatsız kaldı

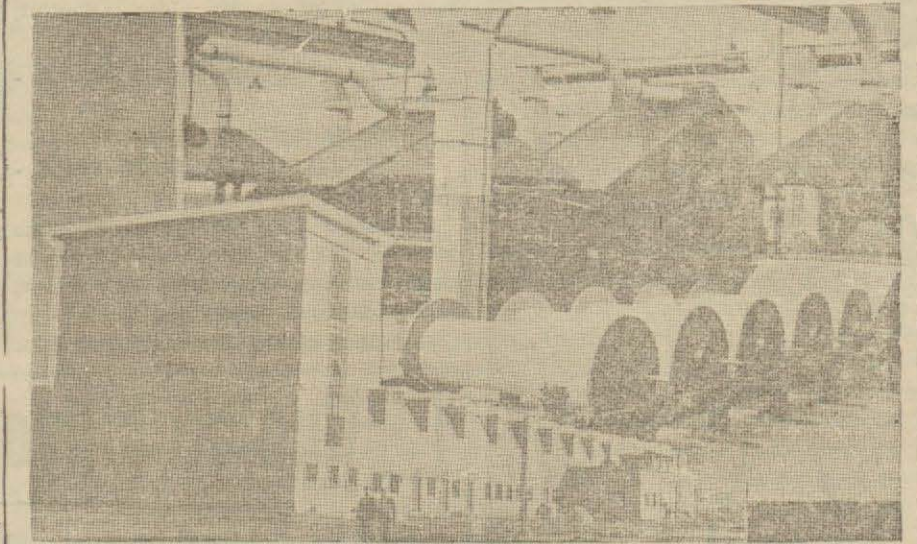
İzmit (Hususî) — Göçük ile birleşmiş olan Değirmendere, belediye hududları dahilinden ayrılmak istemiş ve Değirmenderelerin bu arzusu istaf olunmuştur.

Buna sebep, Göçük belediyesinin Değirmenderenin imar ve umranına ehemmiyet vermemesi, münhasıran Göçüğü ihya etmek istemesidir. Halbuki, Göçük belediyesinin varidat kaynağı Değirmenderedir. Şimdi Değirmenderenin ayrılmaması ile Göçük belediyesi varidatsız kalmıştır.

Nazilli basma fabrikasında

Yıllık istihsalât 21 milyon metre olacak

Fabrika yani çalışma devresine girdi, ayrıca piyasamın birçok ihtiyaçlarına cevap verilecek

Nazilli fabrikasının dahili ve harici görünüşleri

Nazilli (Hususî) — Pamuk kongresinin, pamukçuluğun istikbali hakkında müsbet kararlarını öğrendikten sonra Nazillide pamuk mevzuunu tetkik eylemek şüphe edilmez ki çok zevk olmuştur. Büyük Mendres havzasının en modern ve zengin kasabasının bugünkü hali, dünle kıyas edilemeyecek kadar fakirdir.

Nazillinin değişen, hem de tanınmayacak kadar değişen çehresinde Nazilli basma fabrikasının büyük tesirlerini inkâr etmek hiç kimsenin hatırından geçmiyor. On sekiz bin nüfuslu Nazilli halkının altıda birini fabrikada çalışıyor. Bir kısmı da pamuk işlah istasyonunda, bu müessesenin deneme çiftliklerinde, tarlalarda ve tahlil laboratuvarlarında vazife görüyor.

Dünkü Nazilli, çok meşhur olan Perşembepazarından tanırız. Bugünkü Nazilli ise modern binaları, işyeri, üçer katlı apartmanları, fabrika sistemi, çarşer fabrikası ve pamuk tarlalarında büyük bir pamuk şehri hâlini ve adını bühakkın almıştır.

Nazilli fabrikasının gecen bir ziyareti buradan çok dolgun intibalarla ayrılıyor. Sovyet mühendislerinin cidden büyük gayretlerle meydana getirdikleri bu müessesenin bugün bütün vîs'at ve enerjisiyle dönen çarklarını idare edenler tamamen Türkler. En adis amelesinden en salâhiyetli mühendisine kadar Türk olan bu müessesede yevmiye üç bin amele çalışmakta ve sâyleri nisbetinde yevmiye almaktadır.

Avrupa harbinin patlak verdiği günlerde biraz betâetle çalışan bu fabrika, bitâhâre iş piyasalarının ihtiyaçlarına cevap verebilmek için günde yirmi dört saat, üç ekiple çalışmaya başlamıştır. Ancak bu suretle bir istihsalât 15.000.000 metre basmayı bulmuştur.

Fabrikada bize verilen izahattan anlıyoruz ki bu on beş milyon metre basma, Nazilli fabrikası için haddi azamî değildir. Türkiye'nin birçok basma fabrikası bütün Türkiye piyasalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere istihsalâtını daha da artırmak mecburiyetindedir. Bu itibarla hükümetin verdiği yeni parolaya uyularak Nazilli basma fabrikası 941 yılında 21 milyon metre basma imal edecektir. 941 yılının ilk gününden itibaren alınan tertibat sayesinde bu fazla istihsal devresine girilmiştir.

Bu desen panoraması içinde en fazla nazara çarpan rengin kırmızı oluşu nazarı dikkati celbetmiştir. Buna verilen cevap şudur: — «Koylümüz, kırmızı ve buna kaçan renkleri daha çok seviyor. Biz bilhassa koylu ihtiyacına karşılamak için çalışırız.»

Bu son günlerde basma ve diğer bezler fiyatları bir hayli yükselmiştir. Memleketimizde çok büyük bir fiat mürakabe mücaadesi yapılmış ve yükselişlerin hükümet kararlarına müvazi bir cereyanda yürüyüp yürümediğini anlamak merakına kapıldım.

Bana verilen izahattan ve tetkiklerimden kardığım netice şunu gösteriyor ki, Sümer Bank müesseseleri,

istihsal devresine girilmiştir. Vaziyetin iyüzüne vâkıf olmayanlar arada sırada birbirlerine sorarlar:

— «Bu kadar fabrika yaptık. Ne den hâlâ fabrikalarımız basma ihtiyacımızı, bez ihtiyacımızı, pazen ihtiyacımızı karşılamıyor?»

İtiraf ederim ki ben de böyle düşününler arasındaydım. Burada verilen izahattan anlıyoruz ki Türkiye'de basma imal eden fabrika Nazillideki dır. Diğerleri bez fabrikasıdır. Meselâ Nazilli fabrikası yalnız basma değil, fakat piyasamın ihtiyaç gösterdiği diğer mamulleri de imkân nisbetinde yerine getirmek mecburiyetini duymaktadır.

Bugün piyasalarımızda pazen fiyatları başlamıştır. Nazilli fabrikası, makinelerinden bir kısmını pazen yapmaya ve hazırlamaya tahsis etmiştir.

Bugün piyasalarımızda siyah ve laciverde renkte kalın perdelik pamuklu kumaşlara ihtiyaç beklemiştir. Nazilli fabrikası bu ihtiyaca hemen cevap vermiştir.

İş piyasaların hergün artan ve teaddüd eden ihtiyaçlarının tamamına cevap verebilmek müskülâtı meydandadır. Sümer Bank fabrikaları işte bunlara imkân nisbetinde cevap verebilmek için çalışıyor.

Nazilli basma fabrikamız pek yenidir. Denilebilir ki harbin patlak vermesinde tahaddüd eden günlerde tam ramdmanla çalışmaya başlamıştır. Bununla beraber, harp devresi içinde bulunmasına rağmen kendi bânında büyük işler başarmıştır. Şimdiye kadar takriben 900 renk ve desen basma hazırlamıştır.

Bu desen panoraması içinde en fazla nazara çarpan rengin kırmızı oluşu nazarı dikkati celbetmiştir. Buna verilen cevap şudur:

— «Koylümüz, kırmızı ve buna kaçan renkleri daha çok seviyor. Biz bilhassa koylu ihtiyacına karşılamak için çalışırız.»

Bu son günlerde basma ve diğer bezler fiyatları bir hayli yükselmiştir. Memleketimizde çok büyük bir fiat mürakabe mücaadesi yapılmış ve yükselişlerin hükümet kararlarına müvazi bir cereyanda yürüyüp yürümediğini anlamak merakına kapıldım.

Bana verilen izahattan ve tetkiklerimden kardığım netice şunu gösteriyor ki, Sümer Bank müesseseleri,

ri memuruna bakamamıza başlaştı. O kadar mahcubdu ki Vilfort merhamet etti. Yavaşça: — Mösyo Angeran bana benim bildiklerimden fazla bir şey öğretmedi. Bütün söylediklerini zaten biliyordum.

Kadın hayretle: — Ne dediniz? Sizin gibi polis de sahiden biliyor mu?..

— Fakat hayır... Benim bildiklerimin hepsini polis bilmez. Polisin bildikleri yalnız Hugetin söylediklerinden ibarettir. Mösyo Angeran ne düşünürse düşünsün, ben bu kızcağızı hakikaten sözünüm eri, dürüst bir kadın olarak gördüm, tanıdım. Çünkü Huget sizin isimnizden hiç bahsetmedi, sizi tanıdığını bile söylemedi.

Genç kadın içini çekerek: — Zavallı Huget! dedi.

— Matmazel Hugetin bütün söyledikleri şunlardan ibarettir: Tourpied, matmazelin çok sevdiği bir genç ondan sözütüm, matmazelin başka bir erkeği gönderdiği mektupları elde ederek o zata vermiş, âşkının kim olduğunu söylemek istemedi. Hattâ dedim ya, sizin isminizi bile söylemedi ve size aid vak'alarından hiç bahsetmedi...

Madam Angeran kekeleyerek: — Bana aid vak'alar mı?

— Madam, biliyorsunuz ki ben resmî bir polis memuru değilim. Eğer bu işi yapıyor ve bazan polise yardım ediyorsam ancak bu mesleği çok sevdiğim, eskiden polis hizmetinde bulunmuş olduğum içindir. Maamafih polis memurlarına, müfettişlerine bütün bildiklerimi ve öğrendiklerimi söylemek mecburiyetinde değilim. İsmine gelenleri kendime saklıyorum.

Bu sözler Madam Angeran üzerinde tatminkâr ve tesellibaş bir tesir husule getirdi. Korkak ve çekingen nazarlarını taharri memuruna dikerek: — Eğer Huget hakikaten bir şey söylemediyse... Siz tereden öğrendiniz?

— Ben mi? Sade düşünerek ve hâdiseler arasında bir münasebet arıyarak, her şeyi bulduğumu sanıyorum. Tourpied sizin yanınızda çalışmış; değil mi? Bunu biliyo-

Antalyada

2000 dekarlık bir bataklık kurutuldu

Antalya (Hususî) — Son günlerde Serik kazasında 2000 dekar araziyi kaplayan bir bataklık daha kurutulmuştur. «Çakallık» adile anılan bu geniş gölün kurutulmasında küçük iş mükelleflerinin büyük gayretleri görülmüştür.

Sihhat Vekâleti, Antalya sîma mücaadesi reisliği kuruma ameliyatına 1940 Birincisinde başlamıştır. Devamlı şekilde yağın yağmurlara ve bataklık sahasının su hücumuna maruz kalmamasına rağmen, 1025 metre uzunluğunda bir ana kanal açılmış ve İkincide bir ayda ameliye nihayet bularak sulara cereyan temin olunmuştur.

Havalar müsaid gittiği takdirde ara yerde kalan ufak bir kısmın imkânla kanal işi bitecektir. İlkbaharda da tâli kanalların açılmasına başlanacaktır.

Bu kanalların açılması ve bataklığın kurutulması Çakallık ve civar köy halkının sağlığını korumakla beraber onlara mühim bir ziraat sahası da kazandırmıştır.

Balikesirin bir köylü heyelân tehlikesi geçiyor

Bigadiç (Hususî) — Balikesire bağlı Bağcılar mahiyesinin Okçular köylü halkı heyelân tehlikesi ile karşı karşıya bulunmaktadır. Bu köy müteaddid sathı maillerin birleşme noktasında ve büyük bir dağın sarp yamaçları üzerinde kuruluşu ile korunmuş; ormanları, meyva ve sebze bahçeleri ile bir manzara arzeder. Maalesef geçen sene bu köyde mahalli çöküntü ve yer kaymaları başlamış, bu sene de son günlerde aynı hâdiseler geçen seneye nazaran daha geniş miyasta ve sîratla başgöstermiştir. Köyün ortasında bir yarıklar hasil olmuş ve binalar kaymaya başlamıştır. Köy ihtiyar heyeti ilk tedbir olmak üzere en çok tehlikeye maruz üç evi derhal tahliye ederek keyfiyeti nahiyeye bildirmiş, nahiy müdürlüğü yaptırdığı tetkikat neticesini vilâyet makamına göndermiştir. Bu köyün mukadderatı bir fen adamının vereceği raporla teayyün edecektir.

Babaeski hükümet konağı tamir edildi

Babaeski (Hususî) — Bir müddetberi esaslı olarak tamir edilmekte olan kazamız hükümet konağının tamiri sona ermiş ve bütün devair yerlerine yerleşmişlerdir.

Bu harp devresi içinde tüccarın kazandığının yanında kazanç payı olarak gayet cüz'î bir şey, bir komisyona ayrılmaktadır.

Pamuk fiatı yükselmiştir. Boya ve basmalar ve basma imârinde kullanılan diğer iptidal maddelerin fiyatları birkaç misli artmıştır. Karşılan yükselişin hakiki sebebi budur. Bugün Avrupada da bu malların benzerleri bunların çok fevkinde bir yükselişle karşıdadır. Bâde fiyatların bu kadar büyük farklar göstermemesine sebep, amele ücretlerine ve gündeliklerine zam yapılmaması olmasındır.

Türk işçisi, henüz olgunlaşmaya başlayan sanayimizin bu namuskar yürütücüleri, harp devresi içinde millî müdafaa mükellefiyeti olduğunu bile, rek daha fazla gayret sarfından çekinmiyorlar.

Adnan Bîget

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Elenler Klisurayı ahırken gene birkaç sübayla altı yüz kadar İtalyan askerini esir etmişler ve silâhlar istinam etmişlerdir. Fakat buna mukabil Klisurayı alevler içinde yanarken elde etmişlerdir.

İtalyanlar, zavallı Arnavud köylerini yakıp yıkmakla güya Elenlerin ilerlemelerini güçleştirmek, yani onları barınacak ve yiyecek bulunabilecek kasabalardan mahrum bırakmak istiyorlar. Bununla beraber Yunanlılar, hududdan Arnavudluk içine 40 : 60 kilometre girmiş buldukları ve yüksekten geçen yol ve patikalarla örtülmüş oldukları halde ileri hareketlerine yavaş yavaş devam edebiliyorlar. Burada dikkate şayan olan nokta Yunan kıt'alarının, Arnavudluk hududundan 60 kilometre kadar içeri girmelerinden ziyade son demiryolu istasyonlarından veyahud harekâta üs teşkil eden İman ve İskelelerden pek fazla ilerlerde bulunmalarıdır. Çünkü zaptolunan yerlerde ve civarda bir miktar yiyecek bulunsa da eksik erzakla mühimmatın hepsi son istasyon veya iskelelerden kamyon, araba veya beygir sırtında celbolunmak mecburiyetinde dır.

Elhasıl Elen erkânı harbiyesi ve Elen kumandanlığı en müşkül işe ve ikmal meselelerini hal ile beraber muayyen bir sistem dahilinde taarruzu elden bırakmamaktadır. Bu sebeble ziddeside takdire haykırılır. Hele Yunanlıların ileri hareketlerini batı addederek ehemmiyetsiz sanmak bir hata olur. İyice dikkat olunursa Yunanlılar taarruzlarını en ziyade ceza müddetini kısaltarak İtalyanları yavaş yavaş cepheden batıdan sarmakta ve onları denizden şimal doğuya doğru atmağa gayret etmektedirler. Bu sebeble Avlonyanın zaptı Yunan plânının ilk büyük merhalesinin sonunu teşkil edecektir.

Ondan sonra Yunanlıların hedefi Şkumbi suyu olacaktır ki, İtalya ordusunu Şkumbi suyunun şimaline attıkları takdirde onun arkasından denize yani ana vatana değil, tamamiyle Yugoslavyaya dönmüş olacaktır ve bu durum İtalyanların Arnavudlukta vaziyetlerini pek fazla güçleştirecektir.

Libyada:

Libyada, İngilizler demiri tavında dövüyorlar. Bunun için bir yandan Tobruk etrafını Bardiyadan celbetmekte oldukları piyade tümenleriyle sarmaya çalışırken seri ve zirhî kütahla Tobruk'un 60 : 70 kilometre batılarına kadar ilerliyorlar. Bu son hareketi sebebi hem Derne istikametini keşif ve hem de buradan Tobruka doğru gelebilecek bir kurtarma hareketini karşılamak ve menetmektedir.

İngilizler Bardiyayı mühasara ederken seri bir kolu 600 : 650 kilometre cenebdeki Carabub mevkiine gönderdiklerini yazmıştık. Takriben bir İtalyan alayının müdafaa ettiği bu müstahkem çöl kalesi de şimdi İngilizler tarafından sarılmış ve alınmış bulunmaktadır. Bunun ehemmiyeti İngilizlerin sahil boyunca yaptıkları hareketi cenebden ve geriden gelebilecek her türlü tehlikeden tecrid etmektedir.

Nasıl ki Bardiya, sahil yolunun müstahkem ve mühim bir kapısı ise Carabub'da Libya çölünün bir medhali dır; ve bunların her ikisi şimdi İngilizlerin elinde bulunmaktadır.

Zayı — 324 senesi Yozgat idadisi beşinci sınıfından almış olduğum tasdiknamemi zayı ettim. Yeni misalacağımın eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Yozgat idadisi 5. ci sınıf. No. 86 Mehmed Fahri

Lisan işleri

(Baştarafı 2 nci sayfa)

nahtar koyabilmekten ibarettir.

İtiraf ederim ki bana: «Pek âlâ yapılacak sarf kitabı için, dediğin gibi gayet mücmel ve mütakâsif bir şekilde bu lâhikanın birer taslağını yapınız, işte size mavzu!» bahsolan vasfî cümlelerle vasfî terkipleri gençlerin zihnini tirmalamayacak yumuşak bir şekilde tesbit ediniz.» diye bir vazife verirse derhal şaşırarak ve ellerimi uğuşturarak itiraz ederdim. Hattâ şimdi bunlar farzederken bile vemmimde büyüyen bu vazifeye karşı zihnimin dağıldığını şahid oluyorum ve kendi kendime: «Bu işi erbabı bırakmaktır, onlar elbette en muvafık şekli bulurlar!» diyorum.

Arabca vasfî cümleler

Zannediyorum ki arabca vasfî cümleleri ya pek az kullanılmış, ya bugün hiç bir yerde tesadüf olunmuyacak kadar nadir keşbetmiştir. Binaenaleyh zorluğum en büyük bir kısmı ortada yoktur. Kalan ve hâlâ, nedir olsa bile şurada burada kullanılan fars kaidesince yapılan vasfî cümlelerdir.

Türkçede olduğu gibi farsçada da isimlerin müzekker ve müennes farkı olmadığında eğer vasfî cümlenin ikisunu, yeni mevzusu olan ismi ona ihak edilen sıfat, ikisi de farsca ise, hattâ mevzusu arabca olsa bile, sıfatı hiç bir; tebeddül olmayacaktır. Mevsufu sıfata bir; yahud i ile birleştirme suretinde cümleyi teşkil edeceğiz: Keysuyi siyah denildiği gibi veyahut siyah diyeceğiz. Bu pek kolay. Lâkin mevzusu arabca ve müennes olursa sıfat da arabca olunca, fars kaidesi tabii edilemez braber, ikisinin arasında mutabakat yapacağız.

Gençlerin bilmeleri lâzım gelen nokta'lar

Bunu yapabilmek için ismin ve sıfatın arabca olduğunu tanımak ve sıfatı te'nis için ne yapılacağına vâkıf olmak icab eder; bunu bugünün neslinin aramıyacağı, mademki bundan sonra o böyle bir cümle yapmayacaktır. Yalnız yetişir ki edebiyat derslerinde gördüklerinden kat'î nazar meselâ bugün teşkilâtı esaslı kanunundan başlayarak müdafaa-i millîye vekâletine kadar Cümhuriyet cihazında kullanılan tab'irlerin nesfî teşekkül ettiklerine vâkıf olsun. Hattâ iç bakanlık, dış bakanlık adları tutturulmayarak dahiliye ve hariciyeden belediyyeye kadar kullanılan te'sisat adlarında nası meşkât gelen bir kelimedden dolayı sıfatların ilkönce arabca nisbi (y = i ve i) olup sonra müennes şeklini itisab ettiklerini bilmelidir.

Vasfî terkipler çok daha zor, teşekkül olunur ki bunları artık hiç kullanılmayacak: Dîlîşin, çaresiz, canhıraş, sineçak, nazaredaz gibi süslü görünür, fakat öyle olsa bile türkçe şekillerinde ifade edilmesine gittikçe alışılan ve alışıldıkça gündüne daha (sâmâ-i nuvaz) görünen kalublar ihtiyar olunacaktır.

İşte öyle itikad ediyorum ki bütün bu kaidelerin başlıca çizgilerini lâhikada bir sahife içine toplu olarak çıkartmak mümkündür.

Halid Ziya Uşaklıgil

RADYO

PAZAR 12/1/1941

9: Saat ayarı, 9.03: Ajans haberleri, 9.18: Marşlar (P1), 9.45: Ev kadını, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.50: Ajans haberleri, 13.05: Müsterek şarkılar, 13.25: Radyo salonu orkestrası, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo caz orkestrası, 18.50: Fazlî heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Şarkılar, 20.15: Tunc Rossî plâkaları, 20.30: Konuşma, 20.45: Şarkı ve türküler, 21.15: Konuşma, 21.30: Temsil, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve ajans spor servisi, 22.50: Dans müziği (P1).

Son Postanın macera romanı: 86

Ben burada yokken bu bulaşık herifi, yani Tourpied'i bizim eve alan sensin, nihayet onu Huget öldürünce elbet netice böyle olur.

«Amma bende kabahat yok, su kadını bir daha eve sokmayalım.» diye kaç defa söyledim. Tiyatrocu kadın... Elbise değiştirdi gibi aşık değişti bir kadının bizim evde işi ne?..

Bununla beraber polis elbet bu kadının işlerinden bizim mes'ul olmayacağına idrak edecektir. Bu kadını nasılsa vaktile tanıyışın, nasılsa sevmişsin, evine kabul etmişsin... Fakat işte o kadar... Bizim âlakamız yok. Haydi tekrar Allaha

temedi. Hattâ dedim ya, sizin isminizi bile söylemedi ve size aid vak'alarından hiç bahsetmedi...

Madam Angeran kekeleyerek: — Bana aid vak'alar mı?

— Madam, biliyorsunuz ki ben resmî bir polis memuru değilim. Eğer bu işi yapıyor ve bazan polise yardım ediyorsam ancak bu mesleği çok sevdiğim, eskiden polis hizmetinde bulunmuş olduğum içindir. Maamafih polis memurlarına, müfettişlerine bütün bildiklerimi ve öğrendiklerimi söylemek mecburiyetinde değilim. İsmine gelenleri kendime saklıyorum.

Bu sözler Madam Angeran üzerinde tatminkâr ve tesellibaş bir tesir husule getirdi. Korkak ve çekingen nazarlarını taharri memuruna dikerek: — Eğer Huget hakikaten bir şey söylemediyse... Siz tereden öğrendiniz?

— Ben mi? Sade düşünerek ve hâdiseler arasında bir münasebet arıyarak, her şeyi bulduğumu sanıyorum. Tourpied sizin yanınızda çalışmış; değil mi? Bunu biliyo-

rum ve bu sayede biraz sizin hüviyetinizi ve biraz mazinizi araştırarak...

Bu sayede sizin Almanyada doğmuş olduğunuzu, orada bu Alman kızı ile tanıştığınızı, sevgiliğinizi öğrendim. Hele Matmazel Hugetin şahıs hakkında yaptığım tahkikat, onun Almanyadan niçin ve nasıl kaçtığını, size nasıl iltica ettiğini de gösterdi. Hakikat ortaya çıktı.

Madam Angeran tirikle sekte: — Hakikat mı? diye tekrarladı. Anlaşıyordu ki Madam Angeran taharri memurunun bazı şeyler bilse bile bildiği birçok noktalar da mevcut olabileceğine kanıdi ve bunları belli etmek niyetinde de dır. Vilfort, genç kadını bu ihtiyatını sezerek omuzlarını kaldırdı:

— Madam, dedi. Sizin sükkütunuz biraz canımı sıkıyor. Burada bazı şeyler öğrenmek niyetiyle sizi rahatsız ediyorum sanıyorsanız aldanıyorsunuz. Ben size aid her şeyi biliyorum.

— Evet, amma mösyo...

— Canım efendim, bir kere benim düşman telâkîi etmeyiniz... Benim sizi düştüğünüz fena vaziyette kurtarmaktan başka gayem yoktur. Bunu böyle biliniz.

Genç kadın uzun uzun muhatbına baktı. Şüphe içinde idi. Bu kadama inanmalı mı idi? Acaba kerdisine bir tuzak kurmuyor mu idi? Tereddüdü ne söyleyeceğini tayine imkân vermiyordu. Nihayet genç Vilfort bu tereddüd ve şüpheyi sezerek dedi ki: — Ah madam, sizin gibi ne kadar zavallılar bilirim ki bizden şüphe ederler. Halbuki bizim vazifemiz, namuslu insanlara fenalık etmek değil, onları fenalara karşı müdafaa ve muhafaza etmek...

Bir polisin işi bir kötü adamın yaptıklarını yapmak değil, kötü lüklerle engel olmak ve iyilik etmektir.

— Fakat şuna da inanmanızı rica ederim ki... — Doğrusunu söylüyorum. Ben ve meslektaşlarım, yani resmi polisler, taharri memurlar, bizim gibi bu işlerle uğraşanlar, bir çok insanların nazarında şüphe ile karşılanırlar. (Arkası var)

Haşerat yuvalarında 3 gün

Katil, hırsız, esrarkeş serseriler arasında neler gördüm?

Röportajı yapan : Nusret Safa Coşkun

Çıkan kısımların özetleri

Arkadaşımız, Tophanedeki esrarkeş, hırsız, yankesici, karman yolacı vesair ceram erbabının barındığı haşerat yuvalarını dolandırmaktadır. Kendisine evi bir gece hırsız refakat ediyor. Şimdi, arkadaşımız ve rehberi, 150-200 ser-serinin barındığı büyük köşüklerden birine gidiyorlar.

Bir "dalga", fasâ

Gece hırsız arkadaşımız, çıkışının ucu burnunun kapısına usatığı eroini köşesi ekmiş tulumba gibi, hırıtılı nefeslerle çıktikten sonra, gözleri, yavaş yavaş sönen tiyatro ışıkları halinde, parlıtması kaybolmuş, küçüldü, küçüldü, kayboldu.

Burun delikleri, ay kokusu almış bir tazyi andırıyordu.

"Dalga" başlamıştı.

Onun bu halinden pek endişe duymuyordum. "Dalga"nın şirket vapurunun hasıl ettiği dalgalar kadar kısa sürdüğünü bir akşam evvel isbat etmemiş miydi?

Esmer yüzüne, hafif bir sarılık yayılıyordu. Dudaklarının iki tarafındaki çizgiler genişliyor, alt dudakları bir iki pus aşağı sarkıyordu.

Meyhaneden çıktığımız zaman saat 11 i geçmişti ve rehberim gündüzünkinden daha diri, daha canlı, şüphesiz ki daha neşeli bulunuyordu.

En lüks serseriler otelinde

Gene birçok karanlık ve çukurları ötekilere rahat banyolar yapmak imkânı verecek kadar geniş, pis, dar, karanlık sokaklardan ürkek, sekerek yürüten, esrarengiz göğele rin arasında geçtik. Bir köşe başına gelmiştik. Rehberim beni ışığın altına çekti. Kılığını, kıyafetini bir daha gözden geçirdikten sonra emir verdi:

— Çerçevemi çıkar bey ağabey! Buyruğumu yerine getirdik. İkin ki gözlüksüz dolanmakta benim için bir hayli müşkül!

Gece hırsız arkadaşım son bir tavsiye daha bulundu:

— Gene bir pot kırırım deme sakin bey ağabey.. unutmuyorsun ya, Suriyeden geldik, yanında emal var.. bu sefer gireceğimiz yer biraz belalıcadır, ne derlerse eyvallah edeceğiz!

— Olur!

Zaten neye «Eyvallah!» demiyoruz ki? Ne hırtlığımız, ne hırbolğumuz, ne enayitliğimiz kaldı. Çok şükür bunlar argo bareminde küçük ihtisas mevkileri.. Ana avrat sövseler, gene kabullenmek mecburiyetindeyiz.

Köşeyi kıvrılınca, büyük, han çapında, karanlık bir binanın önüne gelmiştik.

Rehberim;
— Burası!

Dedi.

İri yarı kapı, iter itmez açıldı. Gene karanlık ve kokulu bir antre.. ellerimizle traftı yokluyarak ilerledik. Bir merdiven başındayız. Tepemizden süzen ışıkla öntümlü seçmeye başladık. Dar bir merdiven helezonlar çise çise yukarı uzanıyor. Herhalde orta boyda bir minare merdiveni tirmandık. En lüks serseriler otelindeyiz.

Okneydani kadar geniş bir yerde bulunuyoruz. Fakat sigara dumanından gelin de, dekoru ve eşhası seçin.. En lüks serseriler oteli dedim.

— Burasını önce gezdiklerimizden pek farklı bir yer zannetmeyin.. bu -raya lüks vasfını verdiren geniş, nisbeten aydınlık ohuşu ve yedi buçuk kuruşa kıyan havadanın altına bir çuval buluşudur.

Gene nazarıdikkati celbediyoruz

Örgünümüz burada da nazarı dikkati celbetmekte geç kalmadı. Duvar dip-lerine serilmiş, otel «1» misafirleri «1» konuşmalarını, mirıldanmalarını, hattâ şarkılarını yardı bırakıyor. geniş sofayı soğuk bir süknat kap-ladı. Rehberim önde ben arkada, muhakkak ki ikimiz de çekingen bükülmüş çuvalar konulmuştu. Ek-serisi boştu. Burasını dolduran insan- lar yerlere, pikemsi yerlere yayılmış- lardı. Bir kısmı kasketlerini, bükülmüş dizlerine geçirmişlerdi.

Bir kenara ilistik. Birkaç kişi angar- yadan selâm sarkıtı. Mukabele ettik. Rehberimin burada da birçok samimi ahbebi çıktı. Yanımızda yaklaşılar. Gece hırsız arkadaşımız onlarla, ko- nuşurken dinlemeği deş, etrafı seyri- teroht ettim.

Bu gece misafirhanesi sakinlerinin de, uzun boylu anlattığım diğer ser- serilerden pek farklı yok.. muhak- kak bir ayrılış noktası bulmek lazım gelirse, buradakilerin üst, baş idbarie bir parmak, değerlerinin üstünde olduklarını söyleyebilirim.

Bir çuval yatak yedi buçuk

Bazıları çuvaların üzerine uzan- mışlar, deliksiz bir uykuya dalmışlar- dı. Grup Grup müsahabeye dalmış olmaları, sırtını duvara dayamış, sigar- rasından derin nefesler çekerek, göz- leri yarı aralık «dalga»da bulunanlar ekseriyeti teşkil ediyor.

Bir sürü boş yatak - yani çuval - duruşken, birçoklarının yedi yatış- ları tuhafına gitti. Rehberimi daldı- ğı konuşmadan bir an ayrılarak sor- dum.

— Niçin hepsi çuvalda yatmıyor?

— Çuval yedi buçuk kuruştuk. Ya- tak parasını ayrıca vermek lazım! Onun için hepsinin işine gelmez.

Bu enayi murabba da kim?

Gece hırsız arkadaşım belki daha zahat verecekti. Fakat arkasına vu- ran bir el onu geri döndürdü.

Patlak gözlü bir serseri kendisine yaklaşmasını işaret ediyordu. Rehbe-

rim ona doğru eğüldi. Alâkadar gözük- memiye çalışıyordum. Fakat kulağım arkadaşayı. Patlak gözlü sordu:

— Bu enayi murabba da kim?

Gene benden bahsediyor.. artık isimini iyice öğrendim. Rehberim ka- fa tuttu:

— Sana ne?

— Hırboluk etme ulan.. ne sipisi is- tedim, ne de mangiz..

Rehberim cevap vermedi. Bir mü- nakaza kapısı açılmak istemediği bel- lüydü. Fakat diğer kavga çanak tu- tuyordu:

— Bugünlerde birkaç evin canına okudun galiba.. pek kibarlaşın..

Bu sefer de cevap alamayınca bir hayli küfürler savurarak köşesine büsüldü.

"Meydancı," bir misafir geliyor

Bu sırada, bütün serserileri yerin - den oynatan bir hâdise oldu. Otele «1» yeni bir misafir gelmişti. Bu misafir uzun boylu, çok esmer, kakab kafalı, gözleri vefecri okuyan bir bıçkındı. Kapıda gözlük gözükmez:

— Vayy.. kim gelmiş?

— Ulan, sen nereden çıktın?

Diyen yerinden fırlayıp boynuna sarıldı. Uyanırlar, dalga geçen - ler, gürlülden uyanırlar. Onlar da bu yeni gelen arkadaşlarını kucakla- maya şıtab ettiler.

Rehberime sordum:

— Kim bu?..

— Meşhur karmanyolacılarıdır. Hapishane idi. Galiba yedi sene kadar yatı.

Serseriler, arkadaşlarını izletti ik - ram başköşeye oturmuşlardı. Hep - sinden birer sigara uzanıyorlardı. O, hangisini alacağını şaşırmış, fakat bu hüsnü kabilden mütehasis, gülüm - seyordu.

Bir baraj ateşi halinde üzerine tevcih edilen snalleri kısa cümlelerle cevaplandırmağa çalışıyor. Hızını ala- mayıp:

— Hay ulanı!

Deyip, boynuna sarılanlarla öpü - şüyordu.

Bu hay huy daha uzayıp gidecekti. İçlerinden biri:

— Durun ulan, diye haykırdı.. ci- ğerci dolabı görmüş ç mahalle kedile- ri gibi etrafını çevirdiniz herifin.. durun nefes alsın, birer birer konu- şun be..

(Arkası var)

Nusret Safa Coşkun

Not:

Emekli kaymakam S. S. C. imzasıyla

Arnavudlukta İtalyanların ric'ati

(B. rafa 1 inci sayfada)
dükleri ilâve edilmektedir.

İtalyanların vaziyeti
Atina 11 (A.A.) — Cepheden gelen son haberlere göre, Klisuranın Yunanlılar tarafından zaptı Tepe - delen bölgesindeki İtalyanların vaziyetini fevkalâde müşkül bir hale koymuştur.

Arnavudların isyanı
Manastır 11 (A.A.) — Reuterin Arnavudluk hududundaki hususî mu- habiri bildiriyor:

Zorla İtalyan ordusuna yazılan Arnavud askerleri, dün, İtalyan cephe- sinin gerilerinde bir muntakada is- yan etmişler ve bu isyan bastırılmı- ya kadar düşmana büyük ziyat ver- dirmişler. Bu Arnavud askerlerin - den bir kısmı dağlara iltica etmiş ve buralarda mukavemet devam et - mekte bulunmuşlardır.

Atina 11 (A.A.) — Arnavud - luğa İtalyan takviye küt'aları gel - diği teyid edilmektedir.

Şimal mntakasında
Manastır 11 (A.A.) — Royterin Arnavudluk hududundaki hususî muhabiri bildiriyor:

Arnavudluk cephesinin şimal mntakasında birkaç gündünberi devam etmekte olan süknet, dün küçük çarpışmalar ve fasılâ topçu ateşle ihlâl edilmiştir. Her iki ta - raf, hazırlıklara devam eylemekte- dir. Müsahidlerin tahminlerine göre, pek yakında burada büyük bir mu- harebe başlayacaktır. Klisuranın düş- mesinden sonra İtalyanlar, Berat istikametinde çekilmektedir. Yu - nanlılar, Klisura mntakasında yap- tıkları temizleme hareketinde şim - diye kadar birçok esirler almışlar ve birçok otomobil iltinam etmiş - lerdir.

Yunanlılar, merkezde, mühim bir dağ silsilesi civarında bir İtalyan hatına hücum etmişler ve düşmana büyük ziyat vermişlerdir.

Peynir buhranı müstahsili hayrete düşürüyor!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu seneki peynir istihsal miktarı - nın geçen yıllarda olduğu gibi piya- sanın ihtiyacına kâfi gelecekte mi- kardan hiç de az bulunmadığına ve esa- sen peynirimiz bir ihracat maddesi olmadığımıza göre, gerek İstanbul'da - ki, gerekse Edirne'deki peynir yoklu- ğu hayrete düşürmüştür.

Edirne'deki peynir buhranının is - tanbulun peynirlerimizde yüksek fiyat vermesinden ve peynir tüccarlarının buna tamaan mallarını İstanbul'a satmak istemelerinden ileri geldiği tahmin olunmaktadır.

Maamafih mevsim sonu yaklaşıyor ve yeni istihsal mevsimine pek az kalmış bulunduğuna göre, bu buhran- ın uzun sürmüyerek tüccarın şimdiki satışında nazlı davrandığı peyniri piyasaya fazlasıyla arzedeceği ümid olunabilir.

İsviçre üzerinde Alman tayyareleri

Bern 11 (A.A.) — İsviçre or - duları umumî karargâhi Cuma ak- şama aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Muhtemel olarak sis dolayısıyla yollarını şaşırması olan iki Alman bombardıman tayyaresi, öğleden sonra, Bern ve Jüra mntakaları ü- zerinde uçmuşlardır.

mehtuk yazan okuyucuma:

— «Bize bilmediğiniz bir âlemi tanıttınız. Fakat bu sizin bir hayal mahsulü olmasın?» diyorsunuz.

Yazma başlarken, bu yerlerin po- ltim de malûm olduğuna söylemiş - tim. Gazetecilerin, pıreyi deve yap - tıkları dâima rivayet ediler. Fakat deve için muhakkak bir de pıreyi deşil midir? Alâkânıza ve lütufkâr cümlelerinize teşekkür ederim.

Nu. Sa. Co.

Esrarlı bir cinayet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

şunmıdır. Kemalin bir odasını ki - ralağığı bu binanın diğer kısmını bir doktor gündüzleri muayenehane olarak kullanmaktadır. Bayramın ikinci günü sabahı, doktorun yanın- da çalışanlar bir iş için binanın bodrum katına inmişler ve orada şu feci manzara ile karşılaşmışlardır: Değnekçi Tevfik, kanlar içerisinde yerde yatmaktadır, boğazı bıçakla kesilmiş; vücudünün muhtelif yer- lerinde sekiz bıçak yarası bulun - maktadır. Yerde gececde kalma dört şarab bardağı, biraz da ek - mek ve katk kırması gözükme- ktedir.

Bunun üzerine hâdise derhal za- bita ve adliyyeye bildirilmiş; müd - deimumu muavini Ziya Yazgan ve nöbetçi adlive tabibi vak'a ma- halline gelmişlerdir.

Diğer taraftan emniyet müdürlü- ğü cinayet masası şefi Alişan da müdeimumu muavini ile birlikte

ingiltereye yardım kanunu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lehinde gözükmektedir. Fakat bir kaç gazete, başmakalesinde, sarfi - yat hakkında reiscümhura çok bü- yük salâhiyetler verilmiş olacağı - dan az çok endişe izhar eylemekte- dir.

Vaşington 11 (A.A.) — De - mokratilere yardım hakkındaki ka- nun projisinin kongreye tevdi, kon grede seri aksülâmeler tevdi et - miş ve bu kanun projisinin büyük bir ekseriyetle tasvib olunacağı hakkında yeni birçok emareler ver- miştir.

Kanunun ihtiva ettiği hususlar
Vaşington 11 (A.A.) — Äyan ve mümessiller meclislerindeki hükümet liderleri demokrasilerde yardım edil - mesine dair bir kanun lâihasını tevdi etmişlerdir. Bu lâihada bilhassa aşağıdaki hususlar derpiş edilmektedir:

1 — Amerika Cümburreisi, millî mü- dafaa menfaatleri icabından oldu- ğuna kanaat getirdiği takdirde, hükü - met veya müdafası Reiscümburca Amerikan müdafası için hayati bir ehemmiyeti olduğuna hükmedilen bir memleket için her türlü müdafaa malzemesini fabrikalarda, tezgâhlar - da imal ettirmek vesair suretle tedar - rik etmek salâhiyetini haizdir.

2 — Reiscümhur böyle bir memle- ket lehinde herhangi bir müdafaa malzemesini satmak, devretmek, mü- vazelme veya herhangi bir şekilde ver- badele etmek, kiraya vermek, ödünç mek hakkına maliktir.

«Hitleri mağlûb edecek olan kanun lâihası»
Londra 11 (A.A.) — Müstakil Fran - sız ajansı bildiriyor:

Ruzvelte geniş salâhiyetler veren kanun lâihasının kongreye tevdi ü- zerine İngilterede hâsıl olan derin memnuniyet İngiliz gazetelerinin neş- rettiği başmakalelerin başlıklarından anlaşılabilir.

Daily Express gazetesi diyor:

Hitleri mağlûb edecek olan kanun lâihasının numarası 1776 dir. Bu ra- kam Amerikan istiklâl tarihidir.

Müteakiben gazete, çok büyük bir başlık altında, lâihanın İngiliz ge- zilerinin Amerikan immanında tamirine imkân vermekte olduğunu il - lâl ediyor.

Gazetenin Newyorktaki muhabiri de İngiliz efkârı umumiyeti tarafından mütefekkire davası için hayati e - hemmiyetle addeden bu mesele ü- zerinde bilhassa durmaktadır.

Daily Telegraph gazetesi «Zaferin anahtar» başlığı altında neşrettiği makalesinde Amerikanın süratle inki- şaf eden smal kudretinin Hitlerizmle demokrasî arasında ki mücahede hiç şüphesiz kat'i ve nihai bir amil olaca- ğını püldirmektedir.

teşriki mesai ederek, hâdise etrafın- da araştırmalara başlamıştır.

Yapılan tahkikatta maktul Tev- fikin gayri ahlâki temayüller taşı - dığı ve her gece evinde birkaç gen- ci misafir ettiği anlaşmıştır. Tev- fik, bayramın birinci günü akşamı Beyoğlunda görülmüş olduğundan, hâdisenin o gece vukubduğuna an - laşılmıştır.

Bodrumdaki şarab bardakları ve yemek artığı taksî değnekçisinin, her akşam tekrarladığı eğlenceler - den birisi sonunda, bir cinayete kur - ban gittiğini göstermektedir. Cına- yetin birden fazla faili olması ihtim - ali kuvvetlidir. Zira şarab bar - dakları gece bodrumda bulunulan - ın dört kişi olduklarını anlatmak - tır. Suçlular, maktulün ceketi ile paltonu alıp götürmüşlerdir.

Faillerin süratle tesbiti için, müd - deimumu muavini Ziya Yazgan icab eden tedbirleri almış ve bazı kimseleri sorguya çekmiştir.

Tahkikata devam edilmektedir.

Karabük piyasaya demir, saç ve çelik vermiye başladı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hasa dünya vaziyeti dolayısıyla, muhtaç oldukları evsafata yarı ma- mul demiri, piki, ve çeliği bulmak- ta müşkülât çeken demir sanayimiz şimdi ham maddelerini kendi millî fabrikamızdan temin etmek imkân - ını elde etmiş bulunmaktadı.

Karabük demir ve çelik fabri - kalan bütün haddehaneleri ve o - cakları çalışmaya başlamıştır. Fab- rikaların tam kudretle faaliyetini tamzîm etmesinden sonra artık de - mir sanayimizin, yarı mamullerin tedariki için başka memleketler demir sanayiine muhtaç olmayacağı an - laşılmaktadır.

Tobruk etrafındaki çember gittikçe darlaşıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dayette derpiş edilen miktardan çok fazla olduğunu göstermektedir.

Bu vesikalara göre yapılan he - sablar, Bardiyada alınan esir mi- darının 44,000 kadar olduğunu gösteriyor.

Bir İtalyan generali daha yakalandı
Kahire 11 (A.A.) — İngiliz u - mumi karargâhının tebliği:

Bardiyanın zaptından hemen biraz evvel gayubet etmiş olan sı- yah gömleklî kuvvetleri kumandan- larından diğer bir general, Tobruka doğru yayan kaçmağa teşebbüs e - derken yakalanmıştır.

Hava akımları
Kahire 11 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının dü- şünce tebliği:

İngiliz hava kuvvetleri, 7 Kânun - sanide Benina tayyare meydanını muvaffakiyetli bir hücum yapmış - tur. Hangarları, binalar ve yerde bu- lunan tayyarelere tam isabetler kay- dolumuştur. Birçok tayyareler yakıl - mıştır.

8-9 Kânunusani gecesî Bingazıye şiddetli bir hücum yapılmıştır. Hü- kümet binaları üzerine bombalar düş - müştür. Bir gemi üzerine tam bir is- abet kaydedildiği sanılmaktadır.

Tobruk üzerine iki hücum daha ya- pılmıştır. Fakat bu hususta tafsilât henüz alınmamıştır.

Dün Malta iki defa hücumu uğra - mıştır. Birinci hücumda birkaç düş- man tayyaresi mîtralöye kullanmış, fakat pek az hasar olmuştur. İngiliz avcıları, 4 düşman tayyaresi düşür - müşlerdir. Beşinci düşman tayyaresi de hava dâfi bataryaları tarafından yere indirilmiştir. İkinci hücum, ticar- et gemileri üzerine yapılmış, fakat ne hasar olmuş, ne de kimse ölmü- şü veyahud yaralanmıştır.

Gâh tozarım yerler gibi,
Gâh çağlarım seller gibi,
Gel gör beni aşk neyledi.

Ben yürürüm elden cla,
Dost sorarım dilden dile,
Gurbette halim kim bile,
Gel gör beni aşk neyledi.

Gurbet elinde yürürüm,
Dostu düşümdü görürüm,
Uyanur me'âl olurum,
Gel gör beni aşk neyledi.

Benzim sari, gözleşim yaş,
Bağrım yâre, çiğirim taş,
Halim bilen dertli kardaş,
Gel gör beni aşk neyledi.

Aşkım beni mestyledi,
Aldı gönlüm hasteyledi (*)
Öldürmeğe kasteyledi,
Gel gör beni aşk neyledi.

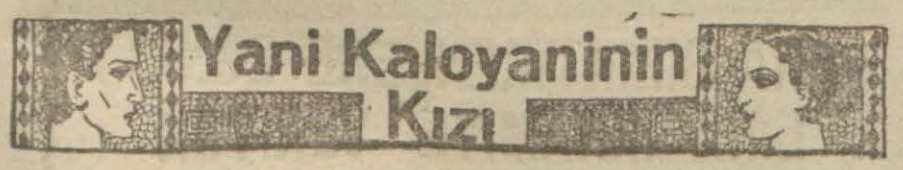
Ben Yunusu bicareyim,
Aşk elinden âvâreyim,
Baştan ayağa yoreyim,
Gel gör beni aşk neyledi.

Gâh eserim yeller gibi,
Gâh çağlarım seller gibi,
Gel gör beni aşk neyledi.

(*) Hasta eyledi.

(Arkası var)

« Son Posta » nin tarihi tefriksiz : 16

Yani Kaloyaninin Kızı

Yazan: Reşad Ekrem

Köylerden, çiftliklerden, ağıl, man- dıra ve dalyanlardan 500 kadar el - silâh tutar Rum generi de, Yani Ka- loyaninin emrinde Aydos kalesini müdafaya koşmuşlardı. Bunların arasında, Hristo kaptanın bütün rica ve tehditlerini dinlemeyen Va- sil ile arkadaş Küçük Hristo, de - çirmenci Mihâl ve Kavakhayaz - manın üç keşişi de vardı.

Eylülün bu son günlerinde de, Akçakoca Bey, Türk cenâverlerini, on iki koldan Aydos üzerine yola ç - karmıştı. İşte, Samandıra sirtların- daki meşe ormanlarının birinden ç - kan yirmi beş Türk atlısı bu kolları - dan biri idi. Ancak teker teker ge - çebildikleri dar bir keçi yolundan Kavakhayazma yoluna indiler.

En önde giden kumandanları, daha bıyıkları yeni terlemeğe baş - lamış on sekiz yaşında tuvana bir gencidi. Allahın, özenerek, beze - nerec yarattığı insanlardandı. Adı Rahman idi. Akıncılar arasında gazi Rahman diye meşhurdı. Si - lah arkadaşları, Rahmancık der - lerdi.

Rahmancık bir Yürük çocuğu idi. Babası Akçakoca Beye oğulluk vermişti. Çam fidanı boylu idi. De - risi, yanık yayla beyazı idi. Araları açık keman kaşlarının iri kara göz - leri, ve bu gözlerin bir bakışı vardı ki, gökte uçan şahini ayağına ind - irirdi. Burnu süzme, ağız geniş, fa- kat dudakları ince idi. Ağzının üs - tünde duman gibi ter bıyıkları var -

dı. Koyu kumral saçlarından, alnı - na bir sıra kâkül kesilmişti, kulak - yanlarından ördek kuyruğu gibi bi - rer küçüküç kırk kırk sarkıyordu, ensesi ise, kulaklarının yarı hizasına kadar ustura ile traş edilmişti. Gül - zel başına, beyaz keçekülâhi ile et - rafındaki oyalı çemberi pek yara - şmıştı. Çemberinin kenarına da bir kır çiçeği ilistirmişti. Sırtında be - yaz üstüne al çubuklu Yürük be - zinden mintan vardı. Düğmeleri gözüküy, geniş göğsü, boğürden meyvasına benzeyen bir çift meme, bir muska ve bir kocaman nazarta - ş ile süslenmişti. Göbeğinden, me - melerinin bir iki parmak altına ka - dar, vücudüne, sımsıkı kırmızı bir yün kuşak sarmıştı, öyle ki, gövde - si, at üstünde dindik duruyordu. Kuşağın altında, ancak bir karış ka - dır, gayet kısa bir Yürük donu var - dı. Kalçaları, dizleri ve bacakları çplaktı. Ayağında beyaz üstüne al çiçekli Yürük çorabları vardı, kon - çları, bacaklarının ancak yarısına kadarı. Çoraplarının üstüne ç - pula giymişti, bu, ucu yukarıya doğ - ru ve kıvrık, arkasında dil gibi çe -

keceği bulunan bir kundura idi. Cepkenini dizlerinin üstüne, keçe gocuğunu atının terisine atmış, sağ omuzundan kuyruk aslı kılıcını da kucağına almıştı. Sırtında saz vardı. Yayını ve ok torbasını, hayyatın sağ yanına, baltasını sol yanına as - mıştı.

Yirmi dört silâh arkadaşının kı - yafetlerine gelince, hiç biri ötekine benzemiyordu. Kiminde çanak, ki - minde çizme, kiminde yemeni, ki - minde kundura, kiminde sade bir yün çorap vardı, iki üç tanesi de yalınayaktı.

Külâhlarının, çemberlerinin, min- tanlarının, don ve poturlarının, ku - şaklarının, renkleri, bezleri, kumaş - larının, biçimleri ayrı ayrı idi. Fakat hepsinin kendisine mahsus bir gü - zelliği vardı, bir yiğit kıyafeti idi, u - zaktan, yirmi beş atlının toplu gö - rünüğü ise, pitoresk idi, doyum ol - mıyan bir manzara idi.

Rahmancığın sesi, davudî idi. Nârası, bir bayırdan bir bayıra işi - tilirdi. Yunus Emre ilâhilerini pek yanık okurdu, okurken hem kendi - si ağlar, hem dinleyenleri ağlatırdı.

Ahi zaviyelerinde, Gazi Rahman gelsin de Yunus ilâhisi okusun diye yolunu gözlerlerdi.

Genç Yürük, yirmi dört arkada - şı beraber keçi yolundan Kavak - hayazma yoluna çıkınca, sırtından sazını aldı, bir ilâhi okumak iste - mişti. Vakitleri çoktu. Gazi Ra - hman kolu bu gece, Kavakhayazma - yı tutmağa memur edilmişti. Ertesi gün de oradan Aydos önüne gide - cecklerdi.

Arkadaşları, hemen hemen ço - cuk sayılabilecek kadar genç olan kumandanlarının ilâhi okuyacağını görünce, birbirlerine, doyum olmı - yan bir zevke hazırladıklarını gös - teren mana ile bakıştılar.

Rahmancığın ince uzun, süzme parmakları, sazının tellerine şöyle bir iki defa dokundu. Sonra, ul

Memleketimizin sevimli Jaz - Şantörü
FEDRAHUN ÖZGÜR
tarafından yeni okunan
No.270435 AH O BALALAYKA Tango
GÜN GÜL GIBI SOLUNCA-Tango
Müzik F. Keften
No.270406 NEDEN Tango
SEVIYORUM SENİ BEN - Tango
Müzik : Fehmi Ege
ODEON
PLAKLARINDA DİNLEYİNİZ

Maliye Vekâletinden:

Dantelsiz bir kuruluşların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Dantelsiz bir kuruluşların yerine dantelli bir kuruluşlar darb ve pi - yasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan dantelsiz bir kuruluşların 31/Mart/941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır. Dantelsiz bir kuruluşlar 1/Nisan/941 tarihinden itibaren artık tedavül etmeyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız mal - sandıklar ile Cumhuriyet Merkez Bankası şubelerince ve Cumhuriyet Merkez Bankası şubesi bulunmayan yerlerde Ziraat Bankası şubelerince kabul edilebilecektir.

Elinde dantelsiz bir kuruluş bulunanların bunları malsandıklar ile Cumhuriyet Merkez ve Ziraat Bankaları şubelerinde tebdil ettirmeleri i - lân olunur. «9035» «12523»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (1375) lira olan 500 aded yolcu vagonları musluk - ları için pirinç nikelâjlı mayi sabunluk (17.1.1941) Cuma günü saat (10,45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (103) lira (13) kuruluşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaike birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müraacaatları lazımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. «12566»

Bursa Ziraat Mektebi Müdürlüğünden:

Her sene olduğu gibi bu sene de 1/1/941 tarihinden itibaren arağıda cinsleri yazılı fidanların muhtelif nevileri mektebimiz fidanlığında satı - şa çıkarılmıştır.

Fidan almak isteyenlerin Bursada mekteb müdürlüğüne başvurmaları rica olunur.

Mektebimizde satılmakta olan cinsler şunlardır: «8»

Şeftali	Muşmula
Kayısı	Top ve âdi akasya
Erik	Maklora
Kiraz	Gladiya
Vişne	Gülbrişim
Elma	Mazi
Armud	

Muhtelif ağılı ve ağısız Amerikan bağ çubukları.

Askerlik işleri

312 - 332 doğumlu ihtiyat eratin yok'amaları

Üsküdar Askerlik Şubesinden:

- 1 - 312 - 332 doğumlu ihtiyat ve ruhsatlı sakat eratin aşağıdaki gün - lerde ihtiyat yoklamalarına başlanacaktır.
- 2 - Yoklamalara gelmek bizzat mecburidir. Yoklama gününde bulu - namıyacak derecede hasta olanlar doktor raporu, ikamet adresi, vaziye - tini esaslı surette tevsik ettirmek suretile yakınlarından birle nüfus cüz - damını göndermek şartile yoklamalarını yaptırabilirler.
- 3 - İstanbul bölgesi haricinde olanlar taahhüdü mektubla ikinci mad - dede yazılı isteklere göre malûmatın şubeye bildirilmesi.
- 4 - İhtiyat yoklamasına muayyen müddet içinde gelmeyenlerden ka - nun mucibince beş lira para cezası alınır.
- 5 - Bu ilân davet mahiyetindedir.
- 6 - Yoklamalar hergün öğleye kadar yapılır. (Cumartesi hariç) öğle - den sonra müracaatlar kabul edilmez.
- 7 - Aşağıda cenvelde yazılı doğumluların kendilerine tahsis edilen gün - lerde gelmesi mecburidir.

13/1/941 - 31/1/941	312, 312, 314 ve 315 doğumlular
1/2/941 - 29/2/941	316, 317, 318 ve 319 doğumlular
1/3/941 - 31/3/941	320, 321, 322 ve 323 doğumlular
1/4/941 - 30/4/941	324, 325 ve 326 doğumlular
1/5/941 - 31/5/941	327, 328 ve 329 doğumlular
1/6/941 - 30/6/941	330, 331 ve 332 doğumlular

ASKERİ TETKİKLER

(Başarısı 5 inci sayfada)

İbarete olmalıydılar. Yani asıl kuv - vet (hiç olmazsa umum mevcudun üçte ikisi ve keyfiyetce de en iyi kıl'aldan mürrekke olarak) asıl taarruzu yaparken bu ardıcı kuv - vetler sadece Almanları ardıcı mu - harebelerle ovalamaya çalışacak - lardı. Bu suretle birinci ordular grubu, ardıcı cephesi doğuya ve taarruz yüzleri cenub ve cenub batı - ya müteveccih olmak üzere, üç cepheli bir kale ve bir çığ halinde yukarı Somme'a doğru yürüyecek ve böylece harbedecekti. Onun için kurtuluş ihtimali yalnız bu hareket tarzında vardı.

Cenubdan şimale yapılacak ta - arruz için de altıncı ve yedinci or - duların en geç 22 Mayıs'ta hazır bu - lunan takriba 12-13 tümenin he - veti umumiyelerinden istifade lâ - zımdı. O halde şimalden ve ce - nubdan takriba 28 tümenle bir ta - arruz imkânı vardı. Ancak böyle bir tümenle, araya girmiş olan Al - manları imba etmek ümid olunabi - lirdi. Yoksa musammem olduğu ü - zere bu kuvvetin yarısından az bir miktarla ve hem de pek geç olarak yapılacak bir taarruzdan zaten kat'i hic bir netice çıkmıyacaktır.

Birinci ordular grubu, Arası te - mizlemek maksadile, 22 Mayıs'ta münferid bir taarruz yaptysa da Almanlar tarafından şiddetle tar - dedildi. Almanlar bugün aynı za - manda garbe doğru hareketlerine devam ettiler ve Béthune'nin ce - nubunda Noeux-les-Mines, Saint Omer cenubuna ve nihayet Boulog - ne cenubuna vardılar ve burada trenlerden henüz çıkan 21 inci Fran sız tümenile karşılaştılar. Bu tümen şehri setreden Plâto ile Deseres - Samer - Neufchâtel cephesini tut - tu.

H. E. Erkilet

Dr. İHSAN SAMİ BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUARI

Umumi kan tahlilâtı, frangi noktai nezarından (Wasserman ve Kahn ten - mülleri) kan küreyvatı sayılması, Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, cerahat, balgam, kazurat ve su tah - lîlâtı, ultra mikroskopi, hususî aşilar istihzarı, Kanda üro, şeker, Klorür, Kolesterolin miktarlarının tayini, Divanyolu No. 118, Tel: 20981.

İstanbul Belediyesi İlânları

Keşif İik bedeli teminat

585,75 43,93 Balat ve Kasımpaşa Halk hamamlarının tamiri.
2284,44 171,33 Beşiktaş muntakasındaki 3 aded çeşmenin tamiri.

Keşif bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı tamir işleri ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kalemünde görülecektir. İhale 13/1/1941 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden 8 gün evvel belediye fen işleri müdürlüğü - ne müracaatla alacakları fenni ehliyet ve 940 yılına aid ticaret odası vesikalari ile ihale günü muayyen saatte daimi encümünde bulunma - ları. (12438)

★ ★

Pasif koruma işlerinde kullanılmak üzere lüzumu olan 6 aded elektrik - le müteharrik Canavar düdüğü, 2490 numaralı kanunun 46 inci madde - sinin L fıkrasına tevfiқан pazarlıkla satın alınacaktır. Mecmunun tah - min bedeli 4200 lira ve teminatı 630 liradır. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 13/1/941 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümünde yapılacaktır. Taliplerin teminat - makbuz veya mektupları ve 940 yılına aid ticaret odası vesikalari ile ihale günü muay - yen saatte daimi encümünde bulunmaları. (161)

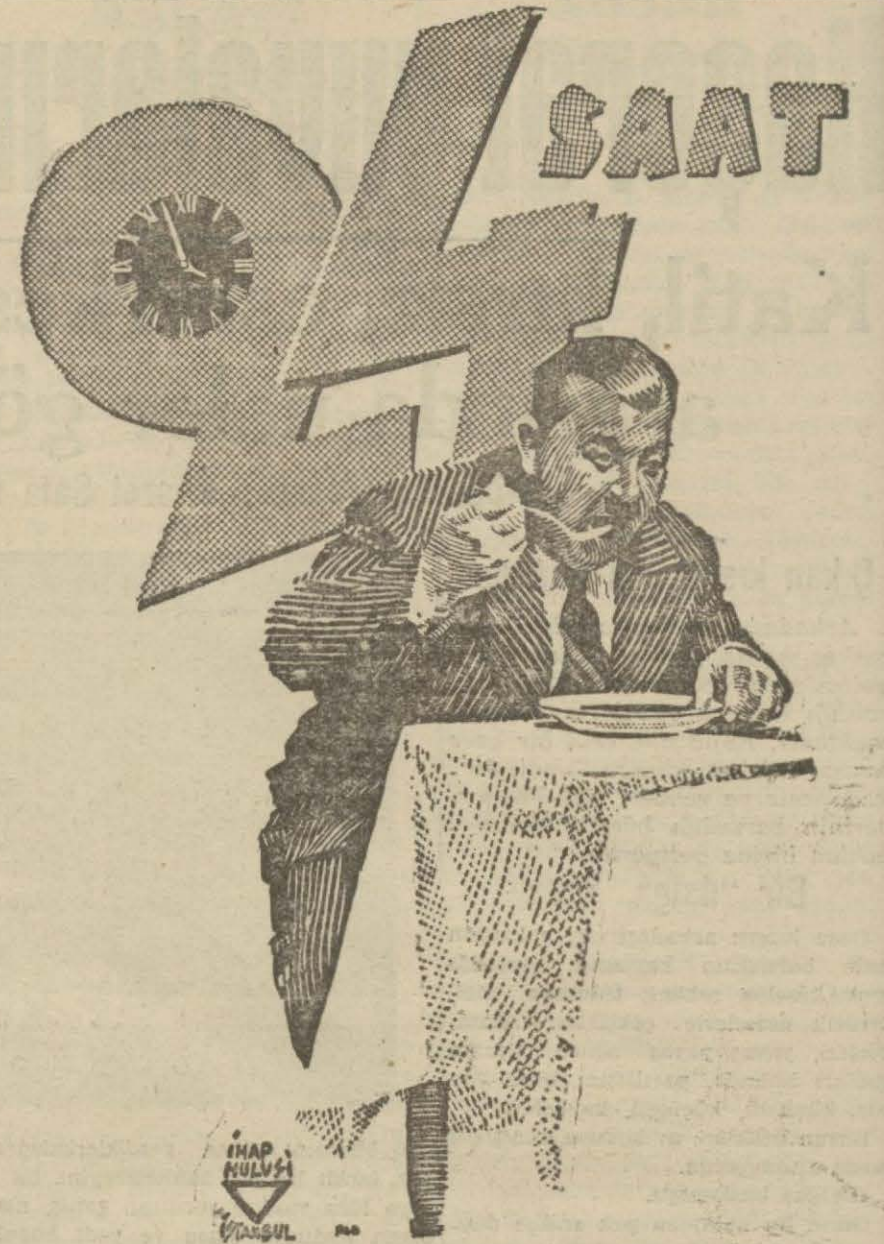
EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİNDEN:

3780 numaralı kanuna müsteniden neşredilen 2/12899 numa - ralı kararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliği, 3867 numaralı kanun ve 2/14547 sayılı kararnamenin tatbiki neticesi olarak I. Kanunusani. 1941 tarihinden itibaren tasfiye haline konmuş olmasına binaen sözü geçen Birlikle tasfiye tarihine kadar aktedilmiş olan mukavelelerin kömür teslimi vacibeleri ve işbu vacibelerden doğacak haklar iş - letmemiz tarafından devren ve naklen kabul edilmiştir. Binaena - leyh I. Kanunusani. 1941 tarihinden itibaren Kömür teslimine müteallik talepler için Zonguldakta mahdud mes'uliyetli Ereğli Kö - mürleri İşletmesi müessesesine müracaat edilmesi ilân olunur.

Antalya Belediye Riyasetinden:

- 1 - Kapalı zarf usulile eksiltmeye konulan iş Antalya yapılacak so - ÷uk hava deposu binası inşaatı.
- 2 - Bu inşaatı aid şartnameler ve evrak şunlardır:
 - a - Eksiltme şartnamesi
 - b - Mukavele profes
 - c - Bayındırlık işleri genel şartnamesi.
 - d - Hususî şartname
 - e - Keşif cedveli
 - f - Proje
- 3 - Keşif bedeli 18533 lira 42 kuruştur. İstiyenler evrakı keşfiyeyi Nafia ve belediye dairesinde görebilirler.
- 4 - Eksiltme 20/2/941 Pazartesi günü saat 11 de Antalya belediye dairesinde müteşekkil komisyonca yapılacaktır.
- 5 - Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahidi fiat esası üzerinden yapıla - caktır.
- 6 - Eksiltmeye girebilmek için 1394 lira 13 kuruluşluk muvakkat teminat vermeleri bundan başka aşağıdaki vesikalari haiz olup getirmeleri lâzım - dır. Nafia müdürlüğü müteahhidlik komisyonundan alınacak vesika, ti - caret odası vesikası.

İstekliler eksiltme saatinden bir saat evvel tekliflerini usulünde ha - zırlayarak komisyon riyasetine vermeleri. «12518»

Tavuk suyu ile mamul bir tek

ÇAPAMARKA

Sebze ve hububat kompresile 24 saatlik Kalorinizi temin edebilirsiniz.

Her büyük Bakkaliye mağazasında bulunur.

Ereğli Havzası Kömürleri Satış Birliğinden:

3780 numaralı kanuna müsteniden neşredilen 2/12899 numaralı kararnamenin 3 sayılı kararına göre teşekkül eden Ereğli Havzası Kömürleri satış birliği, ahiren mevkiî meriyete konulan 3867 nu - maralı kanun ve 2/14547 sayılı kararname hükümlerinin tatbiki neticesi olarak I. Kanunusani 941 tarihinden itibaren tasfiye haline konmuştur.

Satış Birliğile şimdye kadar aktedilmiş olan mukavelelerin kö - mür teslimine müteallik vacibeleri ve işbu vacibelerden doğacak halkleri Ereğli Kömürleri İşletmesi tarafından kabul olunarak kö - mür teslimatı işbu mukaveleler hükümlerine göre yapılacağından bu husus için alâkadarların Ereğli Kömürleri İşletmesine ve tas - fiye tarihinden evvelki muameleler için dahi merkezi Zonguldakta bulunan, hali tasfiyede Ereğli Havzası kömürleri Satış Birliğine müracaat etmeleri ilân olunur.

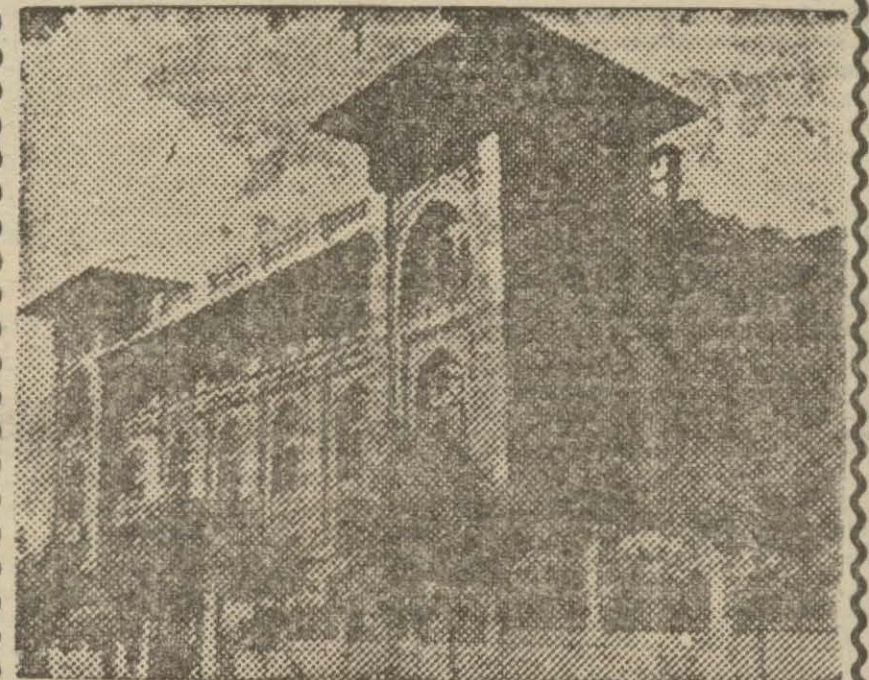
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1838

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRIKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında enaz 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağı - daki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haz - ran tarihlerinde çekilecektir.

1 0 4 1
KUÇUK TASARRUF HESAPLARI İKRAMIYE PLANI

Aded	Liralık	Lira
1	2000	2000.-
3	1000	3000.-
3	750	1500.-
4	500	2000.-
6	250	2000.-
85	100	3500.-
80	60	4000.-
800	20	6000.-

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Türkiye İş Bankasına para ya - tırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Ma - rys, 1 Ağustos, 3 İkinciteş - rin tarihlerinde yapılır. Kumbaralı ve kumbarasız hesablarında en az elli li - rası bulunanlar kur'aya dahil edilirler.

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIĞIL